

vergadering **C256**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 4 mei 2022

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Hongaars-Vlaams akkoord over hondenhandel – 2725 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de overeenkomst met Hongarije over de import van honden – 2752 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rechten en plichten van opvanggezinnen voor honden – 2751 (2021-2022)	12
VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de nieuwe klacht tegen het slachthuis in Tielt wegens dierenmishandeling – 2318 (2021-2022)	15
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de subsidieregeling voor dierenasielen – 2415 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de nieuwe subsidieregeling voor Vlaamse dierenasielen en de terugbetaling van de gemaakte onkosten voor in beslag genomen dieren – 2489 (2021-2022)	20
VRAAG OM UITLEG van Marino Keulen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de procedure voor de teruggave van dieren bij extreme vormen van dierenverwaarlozing – 2427 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over in beslag genomen dieren – 2519 (2021-2022)	27

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep van de burgemeesters van Halle-Vilvoorde om een centrumregio te worden
– 2546 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep van het Toekomstforum om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio
– 2597 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, en aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vraag tot erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio
– 2612 (2021-2022)

35

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Hongaars-Vlaams akkoord over hondenhandel
– 2725 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de overeenkomst met Hongarije over de import van honden
– 2752 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, elk jaar worden ongeveer 19.000 honden commercieel aangevoerd vanuit het buitenland. Er zijn heel wat vragen over het welzijn van die buitenlandse pups. Daarenboven blijven heel wat klachten over ongezonde of zieke pups ons bereiken, en u waarschijnlijk ook. Dat geeft aan dat er nog steeds niets is veranderd bij de aanpak van broodfok vanuit het buitenland.

In een krantenartikel van 19 april gaf u aan dat u concrete afspraken hebt gemaakt met Hongarije om de transparantie bij de invoer van honden uit dat land te vergroten. U stelt ook dat heel wat mensen zich vragen stellen bij de omstandigheden waarin deze dieren in het land van herkomst worden gekweekt, en zich afvragen of de transporten wel legaal gebeuren. Ook zegt u dat er wordt gesjoemeld met vaccinaties, wat ook weer leidt tot het invoeren van zieke pups. Door deze afspraken verbinden Vlaanderen en Hongarije zich er nu toe om de gezondheid en het welzijn van de verhandelde pups te waarborgen. Ook gaat Vlaanderen zelf het heft in handen nemen om ook met andere exportlanden akkoorden af te sluiten.

Minister, ik heb daarbij de volgende vragen. Kunt u dat akkoord toelichten? Waarover gaat het juist? Welke bijdrage denkt u dat het akkoord zal kunnen leveren aan de aanpak van de import van pups vanuit Hongarije? Welke concrete afspraken zijn er nu juist gemaakt inzake de uitvoering van het akkoord? Met welke landen wilt u nog een akkoord sluiten? Ervaart u voldoende bereidheid bij Hongarije om die malafide puppyhandel te stoppen? Werden er in Hongarije ondertussen al malafide broodfokkers aangepakt? Welke bewijzen hebt u inzake het gesjoemel met vaccinaties, en op welke wijze zal het akkoord daarvoor een oplossing bieden? Zijn er nog andere initiatieven gepland inzake de aanpak van de puppytransporten uit Midden- of -Oost-Europa?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): De collega schetste het zonet: Vlaanderen heeft afspraken gemaakt met Hongarije om de transparantie bij de invoer van honden uit dat land te vergroten. Vlaanderen en Hongarije verbinden zich ertoe om de gezondheid en welzijn van die verhandelde dieren, van die pups te waarborgen. Van de zowat honderdduizend honden die jaarlijks in Vlaanderen worden geregistreerd, komt ongeveer een vijfde uit het buitenland. Gelet op het ontoreikende aanbod van pups is dat niet noodzakelijk een slechte zaak, ware het niet dat er toch wel diverse problemen kunnen opduiken, zoals we weten. Er wordt bijvoorbeeld gesjoemeld met de geboortedatum van de pups om de vijftien-wekenregel te ontwijken, en hun vaccinaties worden te vroeg toegediend. Ook kan het vervoer van het land van herkomst naar Vlaanderen enorm stressvol zijn voor de pups. Het verloopt heel vaak in slechte omstandigheden.

Minister, dat zijn dus allemaal redenen om heel positief te zijn over het afsprakenkader dat u bent overeengekomen. Wel heb ik de volgende vragen. Op welke manier zult u toekijken op de correcte naleving van het akkoord dat u met Hongarije hebt gesloten? Bevat het akkoord ook bepalingen over handhaving en eventuele sancties? In welke mate was Hongarije een probleemland wat de import van honden betreft? Afspraken vastleggen met Hongarije is sowieso een heel goede zaak, maar dit kan allicht niet voorkomen dat die in het illegale circuit met de voeten worden getreden. Werden er ook afspraken gemaakt met Hongarije om de strijd tegen de illegale fokkers en verkopers aan te gaan? Lopen er ook nog gesprekken met andere Oost- of Centraal-Europese landen over het afsluiten van een gelijkaardig afsprakenkader? De collega verwees daar zonet ook naar. Zo ja, met welke? Zal erop worden toegekeken dat dergelijke akkoorden geen aanleiding geven tot een verschuiving naar de import van honden uit andere landen waarmee we momenteel nog geen afsprakenkader hebben?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De hele operatie past natuurlijk in de delicate evenwichtsoefening die we moeten doen in het kader van de puppyhandel. Enerzijds hebben we een strenge regelgeving in Vlaanderen – zowat de strengste in Europa – met betrekking tot de interne kweek en handel. Anderzijds zorgt dat natuurlijk voor het aantrekkelijker maken van de invoer van puppy's vanuit de rest van Europa. Er is in de Europese Unie vrij verkeer van goederen en diensten, waaronder ook levende wezens vallen, dus ook honden. We kunnen dat betreuren, maar dat is een feit.

Wat ik absoluut vervelend vind, is dat men op het niveau van de Europese Unie niet regelgevend optreedt met betrekking tot de puppyhandel. Daar ligt volgens mij een brede mogelijkheid voor de Europese Commissie om net de meerwaarde te tonen van het Europese project en de Europese samenwerking op dat vlak.

Tot zo lang probeer ik dan maar zelf het initiatief te nemen en bilateraal overeenkomsten te sluiten met de betrokken landen. Wat het voordeel biedt – je moet in een plas water de zon kunnen zien schijnen – dat het wat ons en de rest van Europa betreft, vooral gaat over enkele landen. Het is dus betrekkelijk geconcentreerd, ook al komen er andere landen aan het venster piepen. Voor ons gaat het vooral over Slowakije, Tsjechië en Hongarije. Dat zijn de belangrijkste landen voor de export, en wat Vlaanderen betreft voor de import van die honden.

In zulke akkoorden probeer ik te bewerkstelligen dat elders gelijkaardige normen en regels worden gehanteerd zoals wij die in Vlaanderen opleggen aan onze eigen kwekers. Dat is de ratio. Dat zorgt er wel voor dat de beperkingen die ik opleg, waarbij ik alleszins de regels en mogelijkheden serieus oprek, vallen binnen de notie van een vrij verkeer van goederen en diensten in de Europese Unie.

Ik heb ervoor gezorgd dat alleen uit Slowakije, Tsjechië en Hongarije honden commercieel kunnen worden ingevoerd van een beperkt aantal kwekers waarvan de bevoegde autoriteiten verzekeren dat ze voldoen aan gelijkaardige voorwaarden zoals wij die opleggen en hanteren in Vlaanderen.

Ik zei dat er ook andere landen komen piepen. Ik heb recentelijk een aanvraag gekregen van een Bulgaarse handelaar/kweker, maar ik heb die aanvraag afgewezen, omdat de bevoegde overheid daar niet kon of wilde verzekeren dat de controle, normen en regels dezelfde zouden zijn als die die bij ons gelden, en dat ze daarop zou willen toezien. Ik heb die aanvraag dus afgewezen.

In het verlengde van deze regels wil ik verder bouwen aan een duurzame verbetering van de kwaliteit van de honden die vanuit die landen worden aangevoerd. Het sluiten van een samenwerkingsakkoord met Hongarije is hierin

een belangrijke stap. Doel van het samenwerkingsakkoord is om de samenwerking op het niveau van de administraties te versterken voor het toezicht op de puppyhandel. Door een uitwisseling van informatie tussen beide administraties, en dan meer bepaald een snelle identificatie van problemen en probleemkwekers, willen we het aantal vermijdbare gezondheids- en welzijnsproblemen bij ingevoerde honden tot het hoogst haalbare minimum reduceren.

Binnen de context van de Europese Unie geldt het principe van het vrijhandelsverkeer. De hoger beschreven procedure wijkt daarvan af en is dus aanvechtbaar. Het spreekt dan ook vanzelf dat het toezicht op dit akkoord enkel een zaak is van Vlaanderen en van Hongarije.

Het akkoord is opgesteld vanuit een wederzijds vertrouwen. Dat is altijd de basis van zulke akkoorden. Het voordeel is wel dat nu ook in Hongarije het besef van en de aandacht voor dierenwelzijn groeien. Zij willen van onderuit af van het imago dat is ontstaan als exporteur van puppy's die geen rekening houdt met het welzijn van de betrokken dieren. Dit grijp ik aan om met hen een overeenkomst te bereiken. Het gaat dan natuurlijk over legale handel. Nooit zal iemand kunnen garanderen dat de malafide handel stopt, maar het is wel degelijk onze ambitie om de legale handel gezond te maken en te houden.

Omdat je die handel maximaal probeert te reguleren, weet je dat het malafide circuit iets aantrekkelijker wordt gemaakt. Dat is altijd een spill-overeffect dat je hebt. Dat weten we, maar dat moet ons niet beletten om te proberen de legale handel maximaal aan banden te leggen wat het respect voor de normen inzake dierenwelzijn betreft.

Het spreekt vanzelf dat, wanneer wij melding maken van een illegale kweker in Hongarije, men ook op basis van dat akkoord verwacht dat men vanuit Hongarije optreedt. Het is een keuze om met Hongarije te beginnen, als een soort van testcase. Vervolgens wil ik ook de stap zetten naar andere oorsprongslanden van die pups, zodat er een beetje druk zou ontstaan ten opzichte van de buurlanden, bijvoorbeeld Tsjechië en Slowakije.

Ik wil wel duidelijk stellen dat die samenwerking niet noodzakelijk een vermindering van het aantal ingevoerde pups met zich zal meebrengen. Het is geen contingentering. Dat staat niet in de overeenkomst vermeld. Ik heb dan ook geen reden om aan te nemen dat die afspraken een verschuiving van de handel naar andere oorsprongslanden zou veroorzaken.

Opnieuw, het is altijd zo: als je strengere regels gaat opleggen, komen sommigen in de verleiding om het malafide circuit op te zoeken. Ook daar zijn voor de Europese Unie de mogelijkheden legio om zich te profileren als een Europa dat respect opbrengt voor dierenwelzijn. Daar valt dus nog wat te winnen voor de Europese constructie.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, dank u wel voor uw uitleg. U spreekt telkens over een overeenkomst, een akkoord. Maar een overeenkomst veronderstelt wederzijdse rechten en plichten en ook sancties bij inbreuken. Een overeenkomst moet bindend en afdwingbaar zijn. Dat is hier helemaal niet het geval. Na verschillende mails met uw kabinet ontving ik eindelijk het document, dat eigenlijk alleen maar een memorandum of understanding is. Het blijkt gewoon een geheel vrijblijvende intentieverklaring te zijn. Ik weet niet wat hier het nut van is. U zegt wel dat u allerlei afspraken wilt maken, maar u gaat eigenlijk van alles onderzoeken: of de pups wel gesocialiseerd zijn, het vervoer, een methode om de leeftijd van de pups te achterhalen. Er is niks concreets, dus ik denk dat daar niks gaat veranderen.

U vermeldt onder andere dat u gemengde inspectieteams wilt oprichten. Wie zijn deze inspectieteams? Wie gaat daar in zitten? Betreft het inspecteurs van dierenwelzijn? Welke criteria gaat u dan opleggen aan die Hongaarse broodfokkers om aan onze voorwaarden te voldoen? Wie gaat dat dan inspecteren en ook financieren? U wilt de ziektes en de vaccinaties beter aanpakken, maar telkens als ik daarover een tussenkomst doe bij de commissie Dierenwelzijn, zegt u steeds dat u daar niet voor bevoegd bent. Het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) staat in voor de vaccinatie, voor de controle op het transport van dieren en u zegt dat u een akkoord afgesloten hebt dat we dat gaan doen of toch gaan onderzoeken om dat beter te doen. Maar het FAVV heeft deze intentieverklaring niet mee ondertekend. Gaat het dan de bedoeling zijn dat Dierenwelzijn het nu wel mag gaan uitvoeren, terwijl het eigenlijk de taak van het FAVV is? Als hier puppy's ingevoerd worden, moeten ook de papieren van TRACES (TRAdE Control and Expert System) in orde gemaakt worden. Dat valt dan weer onder de Europese wetgeving. Het is heel onduidelijk wat de intentieverklaring inhoudt.

U zegt ook dat Vlaamse inspecteurs Hongaarse broodfokkerijen moeten gaan inspecteren, maar wij hebben daar geen rechten voor. Wij kunnen daar toch zelf geen inspecties gaan uitvoeren, want u hebt zelf al eens aangegeven dat u dat altijd op vertrouwen doet en dat u dingen niet kunt opleggen in Hongarije zelf, omdat wij daar natuurlijk geen wetgevende macht zijn. Er zijn ook nog zoveel broodfokkerijen hier in Vlaanderen waar inspecties vereist zijn, en die worden ook niet uitgevoerd. Hoe gaat u dat dan verantwoorden om middelen vrij te maken voor inspecties in Hongarije, terwijl er nog onvoldoende middelen zijn om inspecties uit te voeren in Vlaanderen?

U zegt ook dat u het fokken van pups zult centraliseren. Het is weinig aannemelijk dat Vlaamse inspecteurs wekenlang kleine professionele Hongaarse fokkers verspreid over het hele land gaan inspecteren. Hoe stelt u het dierenwelzijn dan voorop voor een actieve samenwerking met gecentraliseerde Hongaarse broodfokkerijen?

U zegt ook dat uit de intentieverklaring afgeleid kan worden dat de Vlaamse Regering de import van pups uit bepaalde Hongaarse broodfokkerijen een beetje gaat favoriseren, een beetje gaat voortrekken. Misschien is er dus sprake van oneerlijke concurrentie ten opzichte van onze Belgische fokkers, want wij zitten hier in België met veel hogere kosten: infrastructuurkosten, dierenartskosten, waardoor ze onmogelijk nog kunnen concurreren met de pups die vanuit Hongarije gaan komen. Dit is eigenlijk strijdig met de nationale en Europese wetgeving. En op welke wettelijke basis is deze intentieverklaring dan eigenlijk gebaseerd?

Het spreekt voor zich, en u zegt dat ook: die verre transporten vanuit Hongarije zijn zeer traumatiserend en stresserend voor jonge pups, die veel te vroeg van hun moeder gescheiden worden, want ze komen meestal op zes, zeven weken al naar hier. Is het dan niet beter dat we die transporten niet meer doen en meer de Vlaamse kweker die diervriendelijker is promoten, dat we promoten dat mensen hier hun pup moeten halen en niet helemaal ginder in Hongarije?

De intentieverklaring wekt ook een beetje de indruk dat het kweken van pups in Hongarije nu door de overheid gecontroleerd gaat worden, maar ik heb een vermoeden dat dat helemaal niet gaat gebeuren, dat dat enkel een intentieverklaring is, die zelfs binnen de zes maanden aan weerskanten opgezegd kan worden. Ik ben er bijna van overtuigd dat dit niet gaat bijdragen tot een controle op de broodfok vanuit Hongarije. Is die intentieverklaring er dan gekomen op eigen initiatief? Of stelde Hongarije de vraag om die op te stellen? Ik heb toch heel veel vragen bij dat papiertje dat een akkoord zou moeten zijn. Volgens mij is het helemaal geen akkoord.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, uiteraard zijn bilaterale akkoorden met andere landen altijd een goede zaak om het dierenwelzijn te verbeteren. We moeten er alles aan doen om ervoor te zorgen dat onze import zoveel mogelijk, en het liefst zelfs helemaal, op een legale wijze zal gebeuren. Veel mensen zijn op zoek naar een pup en worden heel ongeduldig eenmaal ze de beslissing hebben genomen om een hond in huis te halen. We moeten dus een goede strategie uitwerken. De overeenkomst met Hongarije is een goede zaak. We moeten echt wel zorgen dat het illegale circuit zoveel mogelijk wordt uitgesloten.

Een goede handhaving en sancties zijn daarbij zeer belangrijk. Bij het doorlezen van de overeenkomst tussen Vlaanderen en Hongarije blijf ik daar ook een beetje op mijn honger zitten. Ik zeg het: ik vind het een heel goede zaak, u hebt daarnet heel waardevolle zaken gesteld. De samenwerking zal worden verhoogd, er komt meer uitwisseling tussen de diensten: allemaal heel goed. Ik kijk hard uit naar een evaluatie binnen zes maanden om te kijken naar de verbetering in cijfers, want ik lees inderdaad heel vrijblijvende zaken. De intenties voor onderzoeken en dergelijke zijn heel weinig concreet. Ik ben altijd positief ingesteld, minister, dus ik kijk uit naar de evaluatie. Het is goed dat u ermee bezig bent om het te proberen aan te pakken. We hopen echt op een verzekering, waar u ook naar verwees, dat pups die hier geïmporteerd worden op een gelijkaardige manier worden behandeld en een gelijkaardig niveau van dierenwelzijn ervaren als we hier in Vlaanderen kennen.

We hebben gezien bij Tsjechië – u verwees ook naar Slovakije – dat er een daling van de legale import plaatsvond na eerdere afspraken met dat land. Ik heb daar ook wel vragen bij. We moeten dat hier goed evalueren. Als we hier ook een daling zien van de import moet er extra onderzoek in het kader van handhaving geschieden.

Een land, minister, dat u niet aanhaalde, is Roemenië. We weten dat de mensen heel ongeduldig zijn op het moment dat ze de stap zetten naar een hond of een pup. We zien op het internet heel wat vzw's opduiken die honden importeren vanuit asielen of andere verwaarloosde honden. Roemenië duikt nu heel hard op op die sites en sociale media. Ik verneem steeds vaker van dierenartsen dat er gedragsproblemen kunnen voorkomen of voorkomen bij veel van die honden, niet bij alle maar bij vele. Het lijkt me belangrijk om met Roemenië een afsprakenkader vast te leggen om met hen ook aan de tafel te gaan zitten. Misschien zijn er nog andere Oost- en Centraal-Europese landen waar u toekomstgericht het best een akkoord mee sluit.

Zoals ik al zei: het is nogal vrijblijvend. De intenties zijn goed, het is goed dat er bilaterale akkoorden zijn, maar ik kijk ook uit naar de evaluatie.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Die bilaterale akkoorden ter bevordering van meer dierenwelzijn zijn natuurlijk altijd een goede zaak. Hongarije is al jaren een probleemland, een probleemgeval, en nu neemt men initiatief en is er een overeenkomst. Ik wil toch echt wel benadrukken dat dat niet niets is. Voor Hongarije is dat zeker een grote stap. Ik denk dat we daar als parlement ook echt positief over moeten zijn. Het zijn goede intenties en dit brengt ons dichterbij een toekomst van meer dierenwelzijn. Mevrouw De Vroe geeft dat ook aan. Zij is daar positief over. Ik ben daar blij mee, nu mevrouw Sterckx nog.

Er zijn nog wel veel stappen te zetten. Dat zal niemand hier ontkennen. We moeten hier echter positief mee aan de slag gaan. Er is veel werk op de plank met nog een aantal landen. Laten we daar werk van maken.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ten behoeve van sommige parlementsleden wil ik nog even benadrukken dat de Europese Unie gebaseerd is op vrijhandel. Als u zegt dat we dat gewoon moeten verbieden, dan verkoopt u onzin. U probeert mensen wijs te maken dat dat zou kunnen. Bij sommige van uw respondenten lukt dat ongetwijfeld, maar de waarheid is dat er in Europa vrijhandel en vrij verkeer van goederen en diensten is, voor levende wezens zoals honden inclusief. Dat is de realiteit.

De vraag is hoe je daarmee aan de slag gaat. Je zoekt toch mogelijkheden om alsnog die vrijhandel eigenlijk aan banden te leggen, te beperken. Vanzelfsprekend berust een akkoord op vrijwilligheid en samenwerking. Kent u andere akkoorden, misschien? Ik probeer daar dus het onderste uit de kan te halen, ik probeer zo ver mogelijk te gaan op het vlak van het opleggen van beperkingen, maar vanzelfsprekend is dat op basis van samenwerking met het betrokken land, Hongarije. Opnieuw, kent u andere samenwerkingsverbanden of akkoorden? Ik ken ze niet, maar ik hoor het graag.

U zegt dat het onduidelijk is, maar anderzijds bent u wel tegen. U wilt dan zeker niks doen, want dat is nu eenmaal de enige mogelijkheid die we ter zake hebben. Men kan zich daar dan druk over maken en herhaaldelijk zeggen dat daaraan iets moet worden gedaan, om vervolgens eigenlijk altijd te botsen op die Europese regelgeving en dan finaal maar niks te doen. Ik probeer het dus stapsgewijs. In eerste instantie probeer ik gebruik te maken van het toenemend maatschappelijk bewustzijn omtrent dierenwelzijn, ook in Hongarije. Vervolgens probeer ik ook die goede afspraken te exporteren en toe te passen in andere landen.

U zegt dat dat allemaal niet concreet is. Er wordt een engagement aangegaan om samen te werken "in the following areas in order to safeguard the health and socialization of commercialized puppies and to offer guarantees to future puppy owners". Er is de wil om samen te werken "improving the health status of young puppies by focusing on a good vaccination management, hygienic conditions and stress reduction in order to limit the occurrence of infectious diseases" en voor de "traceability of the origin of puppies in Flanders and Hungary through ensuring that puppies are correctly identified and registered". Dat is echt belangrijk. Dat kan voor ons ook een stapsteen zijn naar een Europese regelgeving. Dan is er: "combining efforts to develop a method to assess correctly the age of puppies in order to tackle fraud in this respect" en "information exchange concerning breeding strategies and efforts undertaken to reduce risks of genetic disorders and to preserve a viable gene pool of the different dog breeds". Er wordt ook gesproken over "organising joint inspections". In een Europese context is dat zeer verregaand: men aanvaardt het principe dat wij samen inspecties zouden gaan uitvoeren op Hongaars grondgebied. U vindt dat allemaal maar niks. In uw virtuele wereld zou je dat moeten doen met het mes op de keel of zo, moeten wij Hongarije binnenvallen. Dat kan allemaal voor u.

Ik denk dat we in dezen een goede stap in een goede richting zetten. Vanzelfsprekend zou ik nog verder willen gaan, maar ik kan maar zo ver gaan als Hongarije bereid is samen met ons te gaan, en zij gaan al heel ver. Is dit niet concreet? Dit is allemaal toch concreet. Ik heb geciteerd. U moet weten dat de Vlaamse administratie en de Hongaarse administratie zelfs al maandelijks overleggen, en dat men ook die inspecties bekijkt. Ja, vanzelfsprekend. Wat had u gedacht? Het gaat over dierenwelzijnsinspecties. Andere suggesties? Neen.

We gaan dit vanzelfsprekend evalueren, en als het even kan ook exporteren. Roemenië is inderdaad ook zo, maar we zouden in eerste instantie ook willen kijken naar Tsjechië en Slowakije. Als je kijkt naar het volume, is dat misschien nog eerder

aangewezen, maar zeker ook wat Roemenië en andere landen betreft, graag. Ik denk echter dat Tsjechië en Slowakije misschien toch wat verder staan op het vlak van bereidheid en ook inzake volume, zodat het meer aangewezen is om ons in eerste instantie tot hen te richten.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Bedankt, minister, voor uw antwoorden. We zullen het hier waarschijnlijk nooit over eens zijn. U bent al vijf jaar bezig met onderhandelen over dit akkoord, dus vind ik het eigenlijk heel pover wat er nu naar boven komt. Ik had er veel meer van verwacht. U spreekt ook steeds over een Hongaars-Vlaams akkoord om de transparantie bij de invoer van honden te verhogen en zo broedfok tegen te gaan, maar voor mij is dat niet waar. Het is geen akkoord, maar een intentieverklaring. U wilt wel veel dingen gaan onderzoeken in Hongarije, maar er staat niets in over wat u Hongarije effectief zult verplichten om op te leggen, zodat ze voldoen aan onze wetgeving. Het zal niets bijdragen, dit akkoord heeft zelfs geen rechtsgrond. Ik heb het visueel voor u meegebracht, dat brengt u misschien op andere gedachten. Het akkoord is voor ons eigenlijk gewoon een lege doos, minister. *(Els Sterckx toont een lege doos.)*

Zolang er geen overeenkomst is met wederzijdse rechten en plichten, waarin ook sancties worden opgenomen tegen die inbreuken, vind ik dat we het voorbeeld van Wallonië moeten volgen en we een verbod moeten invoeren op de verkoop van Oost-Europese puppy's. Ik vind dat wat in Wallonië kan, ook in Vlaanderen moet kunnen.

De voorzitter: Dat is een originele uitspraak voor het Vlaams Belang. *(Opmerkingen. Gelach)*

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): U neemt me de woorden uit de mond. Verder zal ik het inhoudelijk houden, minister.

Zoals ik al zei, ben ik tevreden dat er meer bilaterale akkoorden en overlegmomenten zijn met die landen. Ik hoop oprecht dat u er effectief snel werk van maakt om met de extra landen die naar boven komen ook nog een gelijkaardig akkoord te sluiten. Zoals ik al zei, kijk ik wel uit naar een evaluatie, want het is nogal vrijblijvend. Ik denk dat het belangrijk is dat de diensten zeer veel en goede overlegmomenten hebben en dat er een goede samenwerking is. We moeten evolueren naar een beter dierenwelzijn voor de ingevoerde pups, maar ook voor de asiel- en verwaarloosde honden.

Daar wil ik het toch nog heel even over hebben, want daar hebt u niet onmiddellijk op geantwoord. Toekomstgericht zou ik graag hebben dat, als u overlegmomenten hebt, u naar een gelijkaardig akkoord evolueert met nieuwe landen, of ook met die waar u al overeenkomsten mee hebt afgesloten, en dat u ook die asiel- en verwaarloosde honden probeert mee te nemen in dat akkoord. Dat is mijn vraag.

Verder, minister, komen wij binnen een maand of zes sowieso opnieuw met deze vraag, om de evolutie van de import te bespreken, legaal versus illegaal, want we zien dat er in Tsjechië toch wel een andere evolutie was. Ik ben dus benieuwd naar de evolutie in dezen en ik vraag u sowieso om toekomstgericht ook heel streng te laten toezien op de handhaving.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rechten en plichten van opvanggezinnen voor honden – 2751 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, op 25 april jongstleden verscheen in Het Nieuwsblad een artikel over gezinnen die hun teleurstelling uitten omdat ze een in beslag genomen hond hadden opgenomen maar die nadien moesten afstaan. Het is zowat het equivalent van pleeggezinnen, maar dan met honden. Die gezinnen zetten zich wekenlang in voor een in beslag genomen hond, waarop plots wordt beslist dat het dier naar een ander baasje moet.

Het lijkt een evidentie, maar ik zal een casus schetsen waarvan ik kennisnam, die toch wel vreemd is. De aanleiding van het artikel was een casus waarbij enkele gastgezinnen met een gevoel van ondankbaarheid achterbleven nadat ze hadden gezorgd voor honden die eind februari door de Aarschotse politie in deelgemeente Langdorp in beslag werden genomen. De 21 honden werden voor opvang aan De Zorghoeve toevertrouwd.

Met het einde van het contract van inbeslagname werden 16 van de 21 honden aan dat asiel toevertrouwd voor een zoektocht naar een nieuw adoptiegezin. Met de andere 5 was iets vreemds aan de hand. Enerzijds kon een vrouw die de honden had opgevangen, aantonen dat ze al had betaald voor 2 honden. Anderzijds kon een andere dame aantonen dat 3 van de 21 honden van haar waren. De 5 honden moesten dus hun opvanggezinnen verlaten. Dit is toch wel een vreemde casus.

Enkele van die opvanggezinnen vechten die beslissing aan, niet alleen omdat ze zorg hebben gedragen voor de dieren, maar ook omdat ze heel wat kosten hebben betaald, omdat er bijvoorbeeld één hond een zware operatie moest ondergaan en het gezin voor die kosten moest opdraaien. Vanzelfsprekend is een gastgezin bedoeld als tijdelijke opvang voor honden, maar de hele casus doet toch vragen rijzen over de rechten en plichten van gastgezinnen.

Minister, ik ben toch wel benieuwd naar hoe er wordt omgegaan met de screening van die gastgezinnen en hun geschiktheid om op honden te passen. Wordt er daarbij ook gepolst naar hun verwachtingen? Zijn er duidelijke instructies beschikbaar voor gastgezinnen, zodat ze op voorhand duidelijk worden geïnformeerd over wat er precies van hen wordt verwacht en over de omstandigheden die kunnen leiden tot het weghalen van de honden die ze opvangen? Op dat vlak lijkt hier toch een en ander misgelopen te zijn. Is er een lijst beschikbaar van de rechten en plichten die gastgezinnen hebben? Bestaan er duidelijke afspraken over de kosten die gastgezinnen uit eigen zak moeten betalen en de mogelijkheid om die kosten te kunnen recupereren? Hoe kan het bijvoorbeeld dat een gastgezin moet opdraaien voor operatiekosten voor dieren die het opvangt?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Asielen worden erkend door de Vlaamse overheid. De regelgeving beschrijft gedetailleerd waaraan zij moeten voldoen om erkend te kunnen worden. De regelgeving voorziet sinds 2019 dat asielen een overeenkomst kunnen sluiten met gastgezinnen. Soms is daar echt nood aan, en veel asielen maken van die mogelijkheid gebruik. Dat moet dan wel duidelijk in de overeenkomst staan tussen gastgezin en asiel. Het is aan het asiel om ervoor te zorgen dat die overeenkomst sluitend is, zodat gastgezinnen weten wat van hen verwacht

wordt en dat dieren die bij hen geplaatst worden niet hun eigendom zijn en weggehaald kunnen worden.

Een dierenasiel dat gebruikmaakt van gastgezinnen, moet een protocol hebben voor de selectie en opvolging van die gezinnen. Het is opnieuw de verantwoordelijkheid van het asiel om ervoor te zorgen dat dit protocol sluitend is.

Het gastgezin wordt beschouwd als een onderdeel van het dierenasiel en is ook onderworpen aan dezelfde voorwaarden als het asiel. Het asiel krijgt een vergoeding – ook dat hebben we ingevoerd – voor de opvang van in beslag genomen dieren. De basistarieven hiervoor en de aanvraagprocedure liggen vast in de regelgeving. Deze vergoeding dekt alle dieren die in het asiel werden geplaatst, ook die die vervolgens door het asiel in een gastgezin worden ondergebracht. Op welke manier het gastgezin al dan niet vergoed wordt voor de kosten van de opvang, is iets dat het asiel en het gastgezin onderling moeten regelen. Logischerwijze wordt dit opgenomen in de overeenkomst. We hebben een en ander ingeschreven in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari. We hebben specifiek een artikel toegevoegd met betrekking tot de gastgezinnen. Eigenlijk komt het erop neer dat asielen gastgezinnen mogen gebruiken maar ervoor moeten zorgen dat er duidelijke afspraken worden gemaakt en een duidelijke overeenkomst wordt gesloten. Als die niet wordt gehonoreerd, hebben de gastgezinnen in kwestie natuurlijk een poot om op te staan en juridisch verhaal te halen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik heb het uit de krant, maar uit wat ik hier lees, blijkt een en ander niet duidelijk afgesproken te zijn, minister. Die mensen hebben duidelijk kosten gemaakt die ze niet hebben kunnen recupereren. Ze beweren documenten in handen te hebben dat ze zelfs al eigenaar zouden zijn van sommige opgevangen honden. Uiteraard zal dat, zoals ik vernomen heb via de pers, een juridisch gevolg krijgen.

Mensen die zich kandidaat stellen om een dier op te vangen, met alle goede bedoelingen, weten dat het in principe tijdelijk is. Dat is evident. Er moet inderdaad een duidelijk protocol zijn, er moeten duidelijke afspraken zijn. Het is echt wel een casus die aantoont dat de asielen hier een vergoeding voor krijgen, dat hebt u net bevestigd, maar die vloeit niet altijd door naar een gastgezin als zij kosten hebben zoals een operatie voor het dier dat ze tijdelijk opvangen om het asiel te helpen.

Minister, het is belangrijk dat u dat verder laat onderzoeken, want dit is slechts één casus. Mensen met goede intenties moeten een duidelijk kader krijgen en dat zou gelijklopend moeten zijn in alle asielen. Ik vraag u om daar vanuit Vlaanderen werk van te maken zodat er een duidelijk afgelijnd kader komt voor de gastgezinnen en er toekomstgericht meer zekerheid is op het vlak van de financiële kosten maar ook van de tijdelijkheid van het eigenaarschap enzovoort.

Ik was aan het denken, minister, dat er altijd een mogelijkheid bestaat om zich te verzekeren voor dierenartskosten bij honden, maar dat is een private verzekering uiteraard, met een bepaalde kost. Misschien is dat een piste die moet worden onderzocht. Als mensen zich opgeven als gastgezin moet dat toch worden overwogen. Als het opgevangen dier dan een operatie moet ondergaan of andere hoge dierenartskosten meebrengt, zou er toch een financiële tussenkomst zijn voor het gastgezin. Misschien zijn er nog mogelijkheden om dit probleem te ondervangen, maar ik denk dat er in elk geval goede afspraken moeten zijn tussen asiel en gastgezin. Vlaanderen geeft geld aan het asiel, maar er is nog meer werk voor Vlaanderen om dit probleem duidelijk en goed toekomstgericht op te lossen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ken de specifieke casus natuurlijk niet, dus ik hoed er mij voor om in dezen partij te kiezen. Maar als de protocolovereenkomst niet wordt nageleefd, dan stelt men zich natuurlijk bloot aan juridische procedures. Alleszins zou ik – en ik denk dat we het daarover eens zijn – de mogelijkheid die we in de regelgeving hebben ingeschreven om met gastgezinnen te werken, niet willen schrappen. Je moet ook niet alles gaan reguleren en in regeltjes gaan vatten. We moeten toch ook enige vrijheid laten aan de asielen in kwestie om zelf te bepalen of ze van de vergoeding die ze van ons krijgen, al dan niet ten dele een bedrag doorschuiven naar de betrokken gastgezinnen. Ik denk dat dat de autonomie en de vrijheid van de asielen in kwestie moet zijn. Het punt is wel dat het duidelijk overeen moet worden gekomen in de overeenkomst. Maar dat staat ook met zoveel woorden in onze regelgeving.

Ik heb het hier letterlijk, artikel 26, §2: "Dierenasielen die gebruik maken van gastgezinnen hebben een protocol voor de selectie en de opvolging van de gastgezinnen. Dat protocol kan op elk moment voorgelegd worden aan de dienst." Dat is dan de dienst Dierenwelzijn. En dan in §3: "De verantwoordelijke van het dierenasiel houdt een register bij van de gastgezinnen waarmee het dierenasiel een overeenkomst heeft. Het register bevat, voor elk gastgezin, het volgnummer (...)", enzovoort.

Er is dus toch wel al wat regelgeving. Ik zou die niet nog strikter willen maken. Wat ik misschien wel zou kunnen doen, is een soort modelovereenkomst bezorgen aan de asielen in kwestie. Dat zou misschien wel een piste zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Dank u wel, minister. U kent de casus niet. Nu kent u de casus wel, dus ik ga ervan uit dat u toch aan uw diensten vraagt om die betrokken casus eventjes te onderzoeken. Uiteraard is het ondertussen een juridische kwestie en moet u zich daar niet in mengen, maar ik denk dat het toch wel minstens belangrijk is om even na te gaan welk protocol er effectief gesloten is tussen de betrokken gastgezinnen en het asiel. Ik denk dat dat het minste is dat u kunt doen.

U zegt dat u de werking van gastgezinnen niet gaat schrappen. Dat is uiteraard helemaal niet mijn vraag geweest. Ik vind het fantastisch dat dat bestaat en ik vind het ook heel lovenswaardig dat heel wat mensen dat doen. Maar ik denk gewoon dat de mensen die dat doen, het recht hebben om duidelijke regels en afspraken te kennen. Ik denk dus dat het een goede zaak is om eventueel een modelovereenkomst op te maken, als die er nog niet zou zijn. Het lijkt mij dat een protocol er overal al zou moeten zijn. Maar ik denk dat het het onderzoek waard is om te bekijken wat er inzake de regels en de duidelijkheid is misgelopen, om eruit te kunnen leren voor andere asielen en opvanggezinnen.

Verder vraag ik u ook om zeker duidelijkheid te scheppen in die financiële kwestie en om de piste van een verzekering of een andere mogelijkheid te onderzoeken, om dit probleem in de toekomst te ondervangen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de nieuwe klacht tegen het slachthuis in Tielt wegens dierenmishandeling – 2318 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): De dierenrechtenorganisatie Animal Rights kondigde aan een nieuwe klacht te zullen indienen tegen het varkensslachthuis Debra in Tielt – het grootste slachthuis van Vlaanderen – wegens dierenmishandeling. De organisatie stelt dat er, na de eerdere veroordeling van het slachthuis wegens dierenmishandeling in 2019, nieuwe bewijzen van recente dierenmishandeling zijn opgedoken. Dat zou ook blijken uit inspectierapporten van de dienst Dierenwelzijn, die tussen oktober en december 2021 opgemaakt werden. Volgens Animal Rights zou uit deze inspectierapporten van de dienst Dierenwelzijn blijken dat er tussen oktober en december van 2021 nieuwe inbreuken waren in het slachthuis. “Varkens werden geslagen, een kreupel dier dat niet zelfstandig uit de vrachtwagen kon komen werd eerst natgespoten met een waterslang voordat het verkeerd bedwemd werd met het bedwelmingsstoestel, er waren problemen met verdovingsmateriaal dat niet werkte zodat de dieren pas werden bijverdoofd aan de bloedcarrousel”, zo luidde het.

Volgens de informatie van de dierenrechtenorganisatie nam het slachthuis geen eigen initiatief om de slachtlijn stil te leggen en deed het dat pas nadat Dierenwelzijn optrad. Dat zou bewijzen dat de slachtsnelheid primeert op het dierenwelzijn. Het slachthuis zelf beweert dan weer dat er beelden gebruikt worden die al vijf jaar geleden opgenomen werden, dat de werking flink werd bijgestuurd en dat er een ‘bijzonder laag aantal officiële waarschuwingen’ was.

Uit cijfers die Animal Rights heeft opgevraagd bij het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) zou bovendien ook blijken dat het slachthuis in 2021 honderdduizenden varkens illegaal heeft geslacht. Er werden in 2021 1.737.629 varkens geslacht, terwijl ze een omgevingsvergunning hebben voor maar 1.500.000 varkens per jaar.

Er is de voorbije jaren flink geïnvesteerd in controle op dierenwelzijn in de slachthuizen. Er zijn camera's geplaatst die gecontroleerd worden door de dierenartsen van Dierenwelzijn. Dierenartsen moeten ook toekijken op de naleving in de Vlaamse slachthuizen.

Minister, hoe evalueert u deze nieuwe beschuldigingen van Animal Rights? Wat zijn de bevindingen ter zake van de dienst Dierenwelzijn? Kunnen de klachten van Animal Rights inderdaad gestaafd worden of niet? Hoe beoordeelt u de overtreding van de toegestane slachtcapaciteit in het licht van dierenwelzijn? Kloppen de tegenwerpingen van het slachthuis dat de werking ten goede werd bijgestuurd inzake dierenwelzijn?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Er wordt soms de indruk gewekt alsof er een nieuw onderzoek van een dierenrechtenorganisatie zou hebben plaatsgevonden. Het is zo dat de klachten die worden geformuleerd door Animal Rights, eigenlijk gewoon gebaseerd zijn op documenten die men heeft opgevraagd bij de afdeling Dierenwelzijn. En dat gaat over informatieformulieren die opgesteld werden door de dierenarts die, in opdracht van mijzelf, toezicht houdt op het dierenwelzijn in het slachthuis van Tielt. Dus het gaat hier over de inhoud van deze informatieformulieren. Die

inhoud is feitelijk correct, maar het is niet alsof Animal Rights zelf enige vaststellingen heeft gedaan. Het gaat hem eigenlijk om onze eigen vaststellingen, om vaststellingen die in mijn opdracht gemaakt zijn in dat betrokken slachthuis.

U weet dat ik daar in 2017 inderdaad ben opgetreden en dat slachthuis heb gesloten. Vervolgens heb ik hen ook allerhande verplichtingen opgelegd voordat men opnieuw kon opengaan. Sinds oktober 2020 is daar ook een Vlaamse dierenarts met opdracht (DMO) aangesteld om specifiek toezicht te houden op het dierenwelzijn. Tijdens die periode werd een pv opgesteld – in 2018 – omdat tijdens een panne van de installatie de dieren die door de vertraging niet konden worden geslacht, niet adequaat gehuisvest werden. En er bestond geen noodplan voor zulke situaties. Verder waren er enkele opmerkingen en waarschuwingen, maar geen ernstige overtredingen.

In de periode van oktober tot december 2021 daarentegen waren er op korte tijd vier meldingen van dierenwelzijnsschendingen door dat betrokken slachthuis. Opnieuw gingen die meldingen uit van de controlerende dierenarts met opdracht, iemand die dus voor mijn diensten functioneerde. Dat was eigenlijk toch een duidelijk signaal dat de aandacht voor dierenwelzijn aan het verslappen was. Daarom hebben we met de afdeling Dierenwelzijn kort op de bal gespeeld: we hebben een pv opgesteld en we hebben het slachthuis een actieplan opgelegd om herhalingen te voorkomen.

Een eerste versie van dat actieplan hebben we verworpen, omdat dat niet voldeed. Het slachthuis heeft vervolgens een nieuw actieplan ingediend dat momenteel geëvalueerd wordt. Verdere maatregelen zullen dus afhangen van het al dan niet goedkeuren van dat actieplan, en vanzelfsprekend van de uitvoering ervan. Onze diensten zullen daar dan opnieuw op toezien, in dit geval via een controlerend dierenarts met opdracht.

De slachtsnelheid in dat slachthuis ligt inderdaad hoog. Er wordt een groot aantal dieren geslacht – blijkbaar zelfs een te groot aantal ten opzichte van wat de omgevingsvergunning toelaat. Al moet er gecheckt worden of die gegevens kloppen.

Het maximale aantal opgelegd in die vergunning is natuurlijk niet gebaseerd op dierenwelzijnsoverwegingen, maar op de impact van de exploitatie op mens, milieu en omgeving. Men kan dus niet zomaar besluiten dat het dierenwelzijn in het gedrang komt bij een overschrijding van het maximaal toegelaten aantal geslachte dieren. Er is niet per definitie een causaal verband.

Hoe dan ook moet het dierenwelzijn altijd gerespecteerd worden. Een hoog slachtritme kan gepaard gaan met een hoger risico op schendingen van dierenwelzijn. Als een slachthuis een hoog slachtritme wil aanhouden, moeten ze er ook strikt op toezien dat het dierenwelzijn niet in het gedrang komt. En als blijkt dat het dierenwelzijn niet kan worden gegarandeerd aan het huidige slachtritme, zal dit moeten worden verminderd.

Er werd de laatste jaren heel veel geïnvesteerd in de dierenwelzijnscontroles in de slachthuizen. Dat is een illustratie van het feit dat ons systeem werkt, dat we boots on the ground hebben en dat we permanent controle uitoefenen specifiek gericht op dierenwelzijn.

Naast de regelmatige controles door de afdeling Dierenwelzijn – dat hebben we in de betrokken slachthuizen ook nog eens gedaan – en de controles die worden uitgevoerd door dierenartsen die in de slachthuizen aanwezig zijn in opdracht van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), werden er sinds oktober 2020 ook DMO's aangesteld om dierenwelzijnscontroles in de slachthuizen uit te voeren. Deze aanpak werpt zijn vruchten af. Wantoestanden worden sneller geïdentificeerd en er kan vlug en kordaat worden ingegrepen.

Ik zet momenteel in op de analyse van de huidige werking van de DMO's om op basis daarvan te evolueren naar de meest effectieve en efficiënte wijze van de dierenwelzijnscontroles door DMO's in de Vlaamse slachthuizen. Ongetwijfeld kunnen we hier en daar nog wat verbeteren inzake systematiek en aanpak, maar dat zal dan moeten blijken op grond van die evaluatie.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik ben het volledig met u eens dat de verhoogde capaciteit voor het inzetten van DMO's loont. Anders konden we niet zo kort op de bal spelen en waren er misschien al langer inbreuken op dierenwelzijn in dit slachthuis. Er gebeuren wel nog steeds mistoestanden en dan moeten we zeker kort op de bal blijven spelen. Als overheid mogen we niet slabakken.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Gaan de dierenartsen met opdracht enkel op afgesproken tijdstippen controleren of doen ze ook onaangekondigde controles? Bij onaangekondigde controles kan er misschien nog meer aan het licht worden gebracht. Het komt ons ter ore dat slachthuizen durven te bellen naar leveranciers die dieren aanleveren: er zitten een paar dieren bij die niet zo gezond, verwond of kreupel zijn, kom maar als de DMO opnieuw vertrokken is en dan slachten we ze gewoon mee.

We moeten voorzichtig zijn om enkel aangekondigde controles te doen. Minister, zult u ook inzetten op onaangekondigde controles?

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Wat het belang van onaangekondigde controles betreft, ik kan alleen maar benadrukken dat dat de enige manier is om te zorgen dat men consequent dierenwelzijn als belangrijk element van het hele slachtproces hanteert. Dieren zijn sowieso al gestresseerd in die grote slachthuizen. Dat betekent ook dat dieren langere afstanden moeten afleggen in een context die hen veel minder bekend is. Als daarbovenop dan ook nog eens een context van onwelzijn komt, of zelfs ronduit van geweld, dan is dat echt problematisch.

Dit is een probleem dat regelmatig opduikt. Deze beelden zijn inderdaad van vijf jaar geleden.

Mijn vraag is eigenlijk veeleer van een andere aard. Wij kunnen van incident tot incident vragen stellen. Dit is een bedrijf dat nog verder wil uitbreiden. Van de minister van Omgeving heeft het daarop een 'neen' gekregen. Per dag worden daar al 4000 varkens geslacht, en 1,5 miljoen varkens per jaar. Dat is een hallucinant aantal. Zij willen dat nog uitbreiden, naar 2 miljoen varkens. Eigenlijk doet dat de vraag rijzen of dat steeds verder aan schaalvergroting doen de richting is die we willen blijven uitgaan. We merken immers ook dat het begint te slabakken naarmate de schaal wordt vergroot en de druk op werknemers om dieren snel te slachten wordt vergroot, zodat zij hun toevlucht beginnen te nemen tot dwangmaatregelen die bijzonder onmenselijk en dierenwaardig zijn.

Een aantal jaren geleden is er een debat gestart over mobiel slachten. Ook vanuit Europa wordt toch aangegeven dat dat een interessant gegeven is. Ook onze Raad voor Dierenwelzijn heeft gezegd daar best wel iets in te zien. Er zou met mobiele units worden gewerkt, zodat de transportafstand wegvalt en heel wat stress bij de dieren omdat ze ergens naartoe worden gebracht dus al wegvalt. Dan zit je in een heel andere context van slachten, ook voor heel wat boeren. We zien immers ook dat heel veel boeren met heel veel zorg voor hun dieren te werk zijn gegaan en het heel moeilijk hebben met die laatste stresserende uren en dagen. Ze weten niet of het dier dat zij hebben verzorgd, bij het slachten uiteindelijk op een dierwaardige manier aan zijn einde komt.

Gezien het feit dat de Raad voor Dierenwelzijn daar eigenlijk heel positief tegenover staat en het feit dat we die verdere druk qua schaalvergroting maar blijven zien, is er actie, is er een beweging gaande om meer te werken rond dat mobiel slachten? Daarmee biedt men een alternatief voor die heel grote slachthuizen. Men gaat een beetje terug naar kleinere concepten. Ik weet dat er een vraag is inzake rendabiliteit, maar voorbeelden uit het buitenland tonen aan dat dat eigenlijk best wel rendabel is. De vraag is: hoeveel geld wil je verdienen ten koste van dierenleed? Dat is eigenlijk de vraag waarvoor we staan. Minister, zijn er met betrekking tot dat slachtproces zelf proefprojecten, initiatieven die meer richting dat mobiel slachten, richting kleinere slachtunits met meer aandacht voor dierenwelzijn gaan?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Het slachthuis van Tielt is helaas geen onbekende voor deze commissie. In de vraagstelling wordt echter gesproken van nieuwe beschuldigingen door Animal Rights. De minister geeft daarover aan dat het gaat over vaststellingen door onze DMO's. Ik denk dus wel dat we als parlementsleden en commissieleden daar toch steeds kritisch mee moeten omgaan. Beschuldigingen moeten uiteraard altijd worden gestaafd.

Er is een belangrijke rol weggelegd voor onze inspecteurs en dierenartsen met opdracht. Zij kunnen bijvoorbeeld ook camerabeelden opvragen en bekijken in het kader van hun controleopdracht. Minister, u gaf reeds eerder aan dat u het systeem van deze DMO's onder de loep zou willen nemen. Ik ben blij dat dat ook vandaag weer in het antwoord zat. U wilt echt gaan onderzoeken hoe we de efficiëntie en de effectiviteit kunnen vergroten. Daarvoor werd er reeds een studieopdracht uitbesteed, heb ik begrepen. Mijn bijkomende vraag is dus: hebt u een idee welke timing ter zake zal worden gehanteerd? Hoe kunnen we snel vorderingen maken wat dat betreft, kunnen die conclusies spoedig worden omgezet?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Dank u wel, minister, voor uw antwoord op de heel interessante vraag van de collega. Het slachthuis van Tielt is inderdaad al meermaals besproken geweest. Inzake slachtingen hebben we toch al wel heel grote stappen gezet in de vorige legislatuur. Ook met dit betrokken bedrijf werd een convenant afgesloten. Het is onder meer ook dat slachthuis dat op een bepaald moment zijn deuren heeft opengesteld voor pers en publiek, om eens te komen kijken. Ik denk dat het belangrijk is dat daar een heel grote transparantie is. Er werd toen in dat convenant, dat heel breed was, ook gezegd dat er altijd beelden opgevraagd mochten worden. Ik denk, minister, om de transparantie te vergroten, dat het ook belangrijk is in het kader van de handhaving dat dit ook effectief op geregelde tijdstippen gebeurt, niet alleen in dit slachthuis, maar in de slachthuizen in het algemeen. Ik denk dat dit effectief moet gebeuren op het ogenblik dat het convenant afgesloten is. We hebben met Vlaanderen zwaar geïnvesteerd in handhaving, op het vlak van dierenwelzijn. We hebben de politie – de dierenpolitie, zal ik maar zeggen – verdrievoudigd. We staan daar voor honderd procent achter. Ik denk dat het dan ook wel belangrijk is, met de mogelijkheid die het convenant biedt om beelden op te vragen, dat dit ook effectief gebeurt.

Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig: hoe vaak is dit gebeurd, en wat waren de conclusies bij het nakijken van die beelden? Werden ook op die beelden overtredingen vastgesteld? Zo ja, hoe ernstig?

Verder denk ik, mevrouw Sterckx, dat het eigenlijk eerder een interessante vraag zou zijn geweest voor minister Demir, omdat het toch wel betrekking heeft op de omgevingsvergunning. Als de minister duidelijk zegt dat het aantal slachtingen te groot is in verhouding tot de omgevingsvergunning, dan denk ik dat de vraag daar misschien nog meer op haar plaats was geweest. Bij dezen hebben we wel de

mogelijkheid om de minister eens te polsen hoe vaak beelden worden opgevraagd. Verder ga ik de vragen van de collega's niet herhalen. Ik had enkele gelijkaardige vragen, maar ik ga het hierbij houden.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, ik wil me graag aansluiten bij de bemerking van collega Almaci. Ik heb trouwens zelf al een aantal vragen gesteld in de commissie Landbouw over de mogelijkheden om dichterbij huis te slachten. Het antwoord dat we in de commissie Landbouw kregen is inderdaad dat dit een economisch probleem is. Aansluitend op de collega zou ik er toch voor pleiten dat u in overleg treedt met uw collega van Landbouw. Voor alle duidelijkheid: wij besteden via subsidies heel wat geld aan landbouw. Het is niet zo dat ik meteen pleit voor subsidies, maar als we echt naar mobiele slachtinstallaties willen gaan en proberen om zo weinig mogelijk witte vlekken te hebben in Vlaanderen, daar waar nog landbouwactiviteiten zijn, dan denk ik toch dat dat de enige oplossing zal zijn. In die zin denk ik dat we dan misschien niet moeten kijken naar meer subsidies, maar dat we moeten kijken of het niet mogelijk is om bepaalde subsidies die nu in de landbouwsector gaan naar zaken die minder goed zijn voor het dierenwelzijn en voor het leefmilieu en de omgeving, eerder daarnaartoe te laten gaan.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil op drie punten terugkomen. Ten eerste, er kunnen inderdaad onaangekondigde controles zijn. We stimuleren de inspecteurs ook om daar gebruik van te maken. Als slachthuis kun je verwachten dat er op elk moment een onaangekondigde inspectie kan plaatsvinden.

Ten tweede, er zijn nu 57 DMO's aan de slag, die een contract hebben met de Vlaamse overheid. Dat wil zeggen dat alle Vlaamse slachthuizen vandaag minstens 1 Vlaamse dierenarts met opdracht hebben. Er zijn momenteel 4 uitzonderingen; in 3 gevallen is de DMO net gestopt, in 1 geval gaat het om een heel klein slachthuis waar amper geslacht wordt. Daar moeten we eerder werken met een soort 'vliegende brigade'.

Vorig jaar heb ik inderdaad een studieopdracht in de markt gezet met de bedoeling om aanbevelingen te doen om het systeem van de DMO's te optimaliseren. Ik heb op grond daarvan een rapport gekregen waarin een gedetailleerde analyse is opgenomen van de opgestelde documenten, de controleverslagen, de checklisten en de informatieformulieren per DMO. Er zijn ook opleidings- en overlegmomenten geweest voor de DMO's in de Vlaamse administratieve centra (VAC's) van Antwerpen, Brugge en Gent. Ik heb nu een nieuw bestek uitgeschreven om te kunnen overgaan naar de praktische uitwerking van de conclusies, naar het operationaliseren ervan op het terrein.

Ten derde, ik probeer al lang mobiele units op te zetten, maar dat is een kwestie van rendabiliteit. Er bestaan trouwens twee vormen. Enerzijds heb je een dodings-eenheid, waarbij er gewoon gedood wordt en men vervolgens binnen de 2 uur naar een slachthuis moet voor het verdere uitslachten. Anderzijds heb je een echt mobiel slachthuis, waarbij men doodt en uitslacht. Vooral wat deze laatste vorm betreft, is er een serieus probleem inzake rendabiliteit, zeker als het gaat over varkens en runderen. Misschien zou zo'n mobiel slachthuis bij kippen wel rendabel kunnen zijn. Ik probeer private initiatieven dan ook aan te moedigen en ben bereid ondersteuning te verlenen. Ik heb die boodschap ook aan BioForum gegeven en hen gevraagd een subsidiedossier in te dienen. Ik sta er dus echt achter om die initiatieven concreet in de praktijk te kunnen uitrollen, maar blijkbaar vormt de rendabiliteit een praktisch bezwaar. Ik hoop dan ook dat BioForum een dossier indient.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Bedankt, minister, voor uw antwoord. U gaf aan dat er 57 DMO's zijn die in de verschillende slachthuizen controles uitvoeren en dat die controles ook onaangekondigd kunnen zijn. Misschien moeten we het aantal onaangekondigde controles nog iets meer opdrijven.

Ik trek misschien een verkeerde conclusie, maar ik dacht begrepen te hebben dat de 57 DMO's elk een slachthuis hebben. Het zijn dus altijd dezelfde die hetzelfde slachthuis controleren. U sprak al van een vliegende brigade, maar ik zou er toch op willen aandringen om niet telkens dezelfde dierenarts naar hetzelfde slachthuis te sturen, om belangenvermenging te vermijden. De dierenartsen zijn bovendien misschien soms wat lakser in het opstellen van rapporten – vanwege 'ons kent ons'. Het zou dus beter zijn dat het niet altijd dezelfde dierenarts is die de controles in een slachthuis uitvoert. Misschien kan met een beurtroolsysteem gewerkt worden, zodat de DMO's om de zoveel tijd van slachthuis veranderen.

Tot slot wil ik er nog eens op aandringen om toch zoveel mogelijk in te zetten op die onaangekondigde controles, want ik denk dat de slachthuizen dan nog meer aandacht gaan hebben voor dierenwelzijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de subsidieregeling voor dierenasielen

– 2415 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de nieuwe subsidieregeling voor Vlaamse dierenasielen en de terugbetaling van de gemaakte onkosten voor in beslag genomen dieren

– 2489 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, vorig jaar is de nieuwe subsidieregeling voor Vlaamse dierenasielen in werking getreden. Ze werd gekoppeld aan de professionalisering van de asielen. Artikel 2 van het ministerieel besluit van 26 april vorig jaar tot vaststelling van de regels voor de vergoeding voor de opvang van inbeslaggenomen dieren, de subsidiëring van de erkende dierenasielen en het verhalen op de verantwoordelijke van de kosten voor inbeslagname van dieren stelt dat de subsidie van 300.000 euro volgens een bepaalde verdeelsleutel berekend wordt afhankelijk van de opvangcapaciteit uitgedrukt in oppervlakte met een gecorrigeerd gewicht per vierkante meter.

Ondertussen blijkt dat verschillende dierenasielen die verdeelsleutel als oneerlijk ervaren en menen dat ze een onvoldoende vergoeding krijgen voor het geleverde werk bij inbeslagnames. De frustraties bij de asielen hierover lopen hoog op en een aantal asielen spreken zelfs luidop de wens uit de huidige subsidieregeling liever terug te schroeven naar het oude systeem, waarbij een terugbetaling van de effectief gemaakte onkosten werd voorzien.

Minister, we weten dat er een evaluatie komt van de huidige regelgeving. Ik denk ook dat men over het algemeen tevreden is over het nieuwe subsidiereglement

met als bedoeling te komen tot meer professionalisering, maar ik kijk uiteraard uit naar de detailevaluatie. Wat dit specifieke dossier betreft, werd er wel door 28 asielen een voorstel aan uw adres geformuleerd om de kosten van die inbeslagnames toch nog te kunnen recupereren en terugbetaald te krijgen.

Ik wil u hierover graag enkele vragen stellen.

Wat zijn de voornaamste klachten die u hebt ontvangen over het nieuwe beleid rond de werking van asielen in het algemeen en over de subsidieregeling die onlangs werd ingevoerd voor asielen?

In de plenaire vergadering van woensdag 16 maart jongstleden gaf u aan de evaluatie van het nieuwe reglement en het nieuwe systeem te willen afwachten. Tegen wanneer wordt die evaluatie verwacht, minister? Wie is die evaluatie aan het maken? Plant u eventueel een tussentijdse evaluatie?

Hoe reageert u zelf op de negatieve ervaringen met en de commentaren op het huidige subsidiesysteem, waarbij het aantal in beslag genomen dieren en de opvangcapaciteit als parameters voor de verdeling van de subsidies worden gehanteerd?

Bent u van plan om sneller tegemoet te komen aan de vraag van asielen om de verdeelsleutel voor de financiering te herzien en om hen op een andere manier te vergoeden? Op welke manier denkt u de gemaakte kosten eventueel te vergoeden indien u merkt dat er toch een mismatch is tussen de kosten en de verkregen vergoeding in het huidige subsidiesysteem?

Op welke manier zult of kunt u in de toekomst nog beter garanderen dat er voldoende opvangcapaciteit zal zijn voor inbeslaggenomen dieren? Dat sluit wat aan bij de vraag van daarnet over de opvanggezinnen.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Collega's, minister, we hebben al een paar keer vragen gesteld over de situatie bij asielen. De afgelopen jaren is er een oefening ingezet rond het professionaliseren van dierenasielen. Helaas werden we de afgelopen jaren allemaal geconfronteerd met corona en ook een problematiek van impuls-aankopen. Er is een responsabilisering rond gebeurd. Iedereen heeft zijn best gedaan, maar we stellen vast dat de dierenasielen overvol zitten.

We stellen ook vast dat de nieuwe subsidieregeling voor Vlaamse asielen maakt dat de asielen heel sterk aan het overwegen zijn, in de context van corona en de gestegen inbeslagnames, of ze hiermee verdergaan. Want er zijn 28 asielen die inderdaad een concreet voorstel formuleren om het anders te doen, om in afwachting van de evaluatie van het nieuwe subsidiereglement, van het nieuwe systeem de kosten terugbetaald te krijgen. Zij laten aan ons weten dat zij op hun voorstel nog geen concreet antwoord hebben gekregen.

Ondertussen is de problematiek op het terrein wel heel groot. In een vraag die ik gesteld heb op 15 december, hebt u zelf geantwoord dat er tot vijfhonderd dieren per maand in beslag genomen worden, naast de dieren die gewoon aangeboden worden. In het antwoord op diezelfde vraag hebt u gezegd dat als asielen in nood zijn, we daaraan tegemoet kunnen komen. Maar vanuit een aantal asielen komt toch de boodschap dat het niet volstaat of dat dat in ieder geval niet het gevoel is dat zij hebben, dat ze het financieel zeer moeilijk hebben en dat bij die inbeslagnames ook problematieken komen van onderzoeken, van dierenartsen, enzovoort, dat het water hen tot aan de lippen komt. Daardoor zijn er verschillende asielen die ons laten weten dat ze overwegen om niet meer in te tekenen voor de subsidies en dus geen inbeslaggenomen dieren meer willen ontvangen, dat ze ook niet meer

in het systeem, dat eigenlijk bedoeld was om verdere professionalisering mogelijk te maken, willen meegaan.

Ik zit nog met een aantal vragen. We mogen het kind niet met het badwater weggooien, maar we mogen ook de tekenen vanop het terrein niet negeren.

Minister, voor wanneer is de evaluatie? Op welke manier zullen de resultaten daarvan bekendgemaakt worden?

Welk antwoord gaan de 28 asielen krijgen die aan u hun voorstel geformuleerd hebben om in afwachting van de evaluatie hun kosten terugbetaald te krijgen?

Wat is uw visie rond de vergoeding over de inbeslagnames van dieren? We hebben het daar al eerder over gehad. Ik heb net verwezen naar uw antwoord van december, maar het is duidelijk onduidelijk en duidelijk onvoldoende. Deze vraag dringt zich op: hoe kunnen asielen hun gemaakte onkosten recupereren als er tekorten zijn in de subsidies?

Hoeveel dierenasielen hebben dit jaar ingetekend voor de subsidieregeling? Ik bedoel dan proportioneel, want u hebt ook in een vorige vraag aangegeven dat het aantal kleinschalige opvanginitiatieven gestegen is. Is de capaciteit gestegen? Zijn de dierenasielen die er al waren en een grote capaciteit hebben, aan het afhaken of niet? Hebt u daar een zicht op? Of kunt u daar een zicht op geven? Of moeten we daarvoor wachten op de evaluatie?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Momenteel wordt er, kort gezegd, in het kader van de inbeslagnames aan de dierenasielen een dagvergoeding per dier gedurende de periode van inbeslagname betaald en een transportvergoeding voor de ophaling van de dieren. Daarnaast worden aan de contractdierenarts van het asiel rechtstreeks de volgende medische kosten betaald: de kosten van een medisch verslag als dat opgemaakt wordt op vraag van de inspectiedienst en dringende en levensnoodzakelijke veterinaire interventies, met het akkoord van de afdeling Dierenwelzijn. Daarnaast kan het dierenasiel ook aanspraak maken op een subsidie van respectievelijk 3000 euro, dat is een vast bedrag, en op een vergoeding voor de bestaande opvangcapaciteit, dat is een variabel bedrag, een pot van 300.000 euro.

De klachten die enkele dierenasielen formuleren, stellen dat de bedragen die uitgekeerd worden ontoereikend zijn voor de opgevangen dieren. Het gaat dan enerzijds om de subsidies die objectief berekend worden, onder meer op basis van de opvangcapaciteit, maar tegelijkertijd ook om de forfaitaire dagvergoedingen, die in dezelfde regeling vervat zitten. Ook daar zeggen sommigen dat ze er geen genoeg mee nemen.

Een van de klachten is dat bij de berekening van de beschikbare opvangcapaciteit de gastgezinnen niet meegerekend worden. Dat lijkt me echt een heel moeilijk verhaal. We komen er dadelijk op terug. Een andere klacht is dat de dierenartsenkosten niet gedekt worden door de forfaitaire dagvergoedingen. Zoals al gezegd worden dringende en levensnoodzakelijke veterinaire interventies wel vergoed mits daar een afzonderlijke factuur van ingediend wordt en er een akkoord van de afdeling Dierenwelzijn is.

De vraag van enkele asielen is ook om alle overige medische kosten zoals voor de sterilisatie bij katten en de wettelijke vaccinaties te vergoeden. De sterilisatie van katten wordt al verhaald op de kandidaat-adoptant. Men zou dus dubbel worden gefinancierd. Enerzijds zou de Vlaamse overheid betalen, anderzijds zou ook de kandidaat-adoptant daarvoor moeten betalen. Dat is dubbelop. En een vaccinatie

is ongetwijfeld goed voor het dier, maar er is geen kost verbonden aan de inbeslagname en dus kunnen wij dat ook niet verhalen op de eigenaar.

Daarnaast lijkt me het in rekening brengen van de oppervlakte van de woning van gastgezinnen een onmogelijke opdracht. Dat is onbegonnen werk, niet alleen omdat het zelden of nooit gaat om vaste opvangstructuren zoals kooien of hokken, waardoor ze nagenoeg oncontroleerbaar zijn, maar ook omdat het een heel volatiel systeem is. De lijst van opvanggezinnen kan van week tot week wijzigen. Niets belet een asiel om een hele lijst van potentiële gastgezinnen aan te leggen, zonder dat die gezinnen ook effectief regelmatig dieren opvangen. Wanneer men dat in rekening zou brengen, zou ook de oppervlakte van de woning van opvanggezinnen in rekening worden gebracht, maar welke oppervlakte dan? De vraag is dan ook hoe men dit zal controleren en of de gastgezinnen dan een minimale tijd dieren moeten opvangen. Dat lijkt me allemaal onbegonnen werk. Het is trouwens wel zo dat een asiel dat enkel met opvanggezinnen werkt, in elk geval wel aanspraak kan maken op de subsidie van 3000 euro.

Hoe dan ook heb ik gezegd dat ik de huidige subsidieregeling zeker zal evalueren. Ik heb dat ook zo laten weten aan de betrokken dierenasielen waarmee regelmatig contact is geweest. Voor deze evaluatie is het nodig dat we eerst alle cijfers hebben over de subsidies die dit jaar per asiel zijn verleend. Die zijn cruciaal voor deze oefening.

Uiteraard wil ik eventuele aanpassingen doorvoeren voor de volgende subsidieronde in 2023. In het oude systeem, namelijk voor 2014 toen wij op Vlaams niveau bevoegd werden voor dierenwelzijn, was het begrotingsbedrag voor de vergoeding voor de opvang van in beslag genomen dieren 15.000 euro. In de periode 2019-2020 bedroeg het jaarlijkse gemiddelde aan vergoedingen voor de opvang van in beslag genomen dieren ongeveer 450.000 euro. Voor 2021 hebben we meer dan 1 miljoen euro uitgetrokken voor de opvang van in beslag genomen dieren. Het precieze bedrag is 1.017.000 euro, dus meer dan 1 miljoen bovenop de 15.000 euro uit 2014. Maar ik herhaal dat alles ongetwijfeld beter kan en dat ik bereid ben om te evalueren, ook in functie van 2023.

Dat bedrag van ruim 1 miljoen euro dient dan nog enkel voor de vergoeding voor de opvang van dieren die in beslag zijn genomen. Daarnaast is er de nieuwe subsidieregeling die ik heb ingevoerd en ook daar zien we een gevoelige toename. Vorig jaar ging het over 124 aanvragen en 184 erkende dierenasielen. Dit jaar hebben we 145 subsidieaanvragen ontvangen terwijl er 186 erkende dierenasielen zijn. Ook daar zien we dus een groei die zich vertaalt in de subsidiebedragen. In 2020 heb ik daarvoor 387.000 euro uitgetrokken, in 2021 was dat 633.000 euro. Ook daar zien we opnieuw een gevoelige toename.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Zoals bepaald in het regeerakkoord, is het belangrijk om onze dierenasielen goed te ondersteunen. We hebben ervoor gekozen om dat te doen en om ze extra te gaan professionaliseren. Daarvoor werd een nieuwe financiële regeling uitgewerkt, inderdaad met meer financiële middelen, en dat is een hele goede zaak, denk ik. Wat betreft die nieuwe regeling, hoor ik op het terrein vooral gemor in het kader van de inbeslagnames. Ik kijk enorm hard uit naar de evaluatie en ik hoop alsnog dat u bereid bent om die te versnellen en te vervroegen. In het kader van de inbeslagnames blijkt de schoen ook daar financieel te knellen. Dat sluit aan bij de vorige vraag die ik daarnet in deze commissie heb gesteld, over de problematieken van de inbeslagnames en de gastgezinnen die de in beslag genomen honden opvangen. Ik verneem van de asielen langs de andere kant de wens om ook een financiële tussenkomst te krijgen met betrekking tot die inbeslagnames, de medische kosten en andere.

Ik verneem tevens dat er heel wat asielen zijn die gehoor proberen te krijgen bij u en uw diensten, maar gewoon geen gehoor krijgen, of dat gevoel hebben. Dat is eigenlijk wat ik doorkrijg. U hebt er daarnet in uw antwoord inderdaad wel naar verwezen dat er overleg is geweest met een aantal asielen, maar ik hoor toch dat dat niet zou gebeuren: ofwel niet met alle asielen, ofwel niet voldoende. Men heeft in ieder geval niet het gevoel dat er geluisterd wordt en dat er wat dat betreft effectief verbetering op komst is. Ik zou dus willen aandringen op een echt overleg, dus niet enkel kennisnemen, maar echt luisteren naar de mensen, om te bekijken: 'Dit doen we allemaal extra,' – dat is ook zo overeengekomen in het regeerakkoord – 'we zijn tevreden met de evolutie die er op deze vlakken is, maar daar we zien een probleem. Hoe kunnen we dat oplossen?' Ik hoop dat het effectief opgelost geraakt, want als ik zie dat er ook al bij de gastgezinnen een probleem is en dat men de financiële middelen daar niet recupereert, denk ik dat het een en-en-verhaal is, minister.

Ik denk dat u de problematiek van de in beslag genomen honden of dieren echt wel onder de loep moet nemen, om die in haar globaliteit op te ruimen en om ook daar de financiële recuperatie op te lossen. Opnieuw verwijs ik naar het voorstel dat ik heb gedaan om te onderzoeken of er daar eventueel een mogelijkheid is om dat met een verzekeringskwestie, of een andere mogelijkheid, op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, ik denk dat dit een problematiek is waarbij iedereen goede intenties heeft, maar waarbij er gezocht moet worden naar een systeem dat werkt, ook op het terrein. U hebt gelijk om te zeggen welke inspanningen u al hebt gedaan, ik zou dat ook doen als minister. De context waarin we zitten, waarin dierenwelzijn voor steeds meer mensen in onze samenleving een belangrijk aandachtspunt is – en terecht wat mij betreft –, zorgt ervoor dat we gelukkig weer inspecteurs inzetten en we de problematiek van dierenmishandeling gelukkig ernstiger nemen. In december hebt u zelf aangegeven dat het aantal inbeslagnames daardoor helaas tot vijfhonderd dieren per maand ging in 2021. Op jaarbasis is dat zesduizend dieren.

Wij hebben ook gezien dat we 188 asielen hebben, dat was ook uw antwoord in december. 28 daarvan trekken nu aan de alarmbel; dat is geen marginale groep, dat is een belangrijke groep. Zij hebben dezelfde intentie als u, de minister van Dierenwelzijn, namelijk: het dierenwelzijn vergroten. Als vrijwilliger, als dierenliefhebber proberen zij zeer moeilijke situaties op te lossen op het terrein, met weinig centen en heel vaak met liefdadigheidsacties. Dat zijn mensen die dag in dag uit bezig zijn met zorg te dragen voor de meest kwetsbaren onder ons, die zich niet kunnen laten horen, om het dan even in de termen van dierenorganisaties te zeggen. Die mensen laten vandaag weten dat het systeem van inbeslagnames – wij kunnen daar een heel theoretisch debat over voeren – voor hen bijzonder onwerkbaar is en dat het niet transparant is. U verwijst er zelf ook naar dat ze bijvoorbeeld de vraag stellen of ze, als ze dan naar de dienst Dierenwelzijn gaan, een terugbetaling kunnen krijgen voor bepaalde handelingen rond in beslag genomen dieren. Ze krijgen een forfaitair bedrag per dier, maar een paard heeft niet dezelfde behoeften als een kitten, dat bedrag is verschillend. De vraag is volgens mij dus wel zeer acuut om een antwoord te geven op de vraag die de 28 organisaties u hebben gesteld en waarvan ze ons laten weten dat ze geen bevredigend antwoord hebben gekregen. Ik denk dat de evaluatie inderdaad dringend is en dat er een antwoord moet komen op de proportionaliteit van die cijfers en de klachten rond onduidelijkheid.

Ik zal hier geen welles-nietesdebat beginnen, ik denk niet dat dat zinvol is. We zitten hier allemaal met dezelfde intentie: hoe zorgen we ervoor dat het op het

terrein verbeterd? Het gaat enerzijds over sensibiliseren en anderzijds over kwaliteitsieve, professionele opvang.

Maar ik zie dus mensen op het terrein, die er dag in dag uit mee bezig zijn, die op hun tandvlees zitten. Ik denk dat het een gedeelde bekommernis moet zijn van ons, van u als minister en van ons als commissie, om daar een antwoord op te bieden. Als er 28 van de 188 aan de alarmbel trekken, ben ik wel bezorgd. Die 28 zijn niet de kleintjes, het zijn niet de meest onervaren asielen of de nieuwelingen. Er zijn echt asielen bij die een serieuze capaciteit hebben, die al heel lang bestaan en die nu zeggen dat ze erover nadenken of ze eigenlijk nog wel verder willen doen binnen dat nieuwe systeem.

Vanuit de intentie om dierenasielen te professionaliseren, en vanuit de intentie om zo goed mogelijk aan onze opdracht rond dienstverlening en rond het verhogen van dierenwelzijn tegemoet te komen, kijk ik heel erg uit naar het moment van die evaluatie – u hebt geen exacte timing gegeven –, alsook naar de antwoorden die de 28 asielen zullen krijgen op hun concreet voorstel. Ik zou het antwoord vanuit het kabinet ook graag ontvangen, alsook de effectieve cijfers over de subsidies.

Opnieuw, dit is geen aanval. Ik wil heel erg benadrukken dat we er allemaal samen voor hebben geijverd en dat ik die bekommernis deel. Al van in het federaal parlement, toen het nog daar zat en nog niet geregionaliseerd was, vraag ik om meer budget te voorzien voor Dierenwelzijn. Het is gestegen, maar ik denk dat alles beter kan. Ik denk dat deze noodkreten tonen dat er hier toch heel veel ruis en tegenspraak is, tussen wat wij te horen krijgen op het terrein en bij de bezoeken die ik doe, en wat als formeel antwoord terugkomt.

Ik kijk dus uit naar het effectieve moment van de evaluatie en het effectieve moment dat wij de resultaten krijgen. Ik wil er toch wel op aandringen om niet te wachten met het antwoord op het voorstel dat de 28 asielen hebben geformuleerd, om ons dat ook te bezorgen – het is een formele vraag om dat ook aan de commissie te bezorgen – en om ook snel formeel te overleggen met de sector. Want zij zijn niet tevreden met hoe het nu loopt. Ik denk dat we dat gewoon kunnen vaststellen, zelfs zonder dat we daar een debat over moeten hebben.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voor alle duidelijkheid: één, er is een dagvergoeding vastgelegd per diersoort. Het is niet zo dat voor een kip dezelfde vergoeding wordt gegeven als voor een paard. Een paard staat hoger, dat is vastgelegd.

Twee, de overlegmomenten zijn er wel degelijk geweest. U spreekt over 28 maar het zijn 15 dierenasielen. We hebben die ontvangen, er zijn verschillende vergaderingen geweest. Ik geef u de data: 20 november 2020 en 29 november 2021. Op 19 januari 2022 is er een informatievergadering geweest met alle asielen. We hebben Möbius gevraagd om het vergoedingssysteem uit te werken en hen uitgenodigd om uit te leggen hoe het subsidie- en vergoedingssysteem tot stand is gekomen. Wat is de ratio erachter? Zowel de powerpointpresentatie als een rubriek van veel gestelde vragen hebben we op 2 februari aan alle asielen overgemaakt.

Drie, nogmaals, u refereert aan vroegere systemen. In 2014 was 15.000 euro voorzien voor de vergoeding voor inbeslagname van dieren, 0 euro subsidies. Vandaag geven we aan de asielen 1,6 miljoen euro: 1 miljoen euro gaat naar de vergoeding voor de opvang van inbeslaggenomen dieren, meer dan 600.000 euro zijn subsidies waar almaar meer gebruik van wordt gemaakt.

Opnieuw, ik ben altijd bereid om te evalueren, en dat gaan we doen op grond van de cijfers en in functie van de volgende ondersteuningsronde in 2023, als ik de meest recente cijfers heb. En ik vergeet nog mee te geven dat we ook investeren

in de opleiding van asielmedewerkers, die we gratis aanbieden, en die een toenemende mate van succes kent. We begonnen in 2014 met 51 inschrijvingen, nu zitten we aan het drievoud, aan 150 inschrijvingen. Dat is een goede zaak. Dat heeft al bij al een beperkte kost, rond 50.000 euro, met een groot effect op het terrein.

Ik ben altijd bereid om een systeem te herbekijken in functie van de volgende ronde, op grond van de cijfers. We zullen per asiel kunnen zien wie wat heeft gekregen waarvoor.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik ga niet al mijn punten herhalen. Ik hoop alsnog dat u bereid bent om naar een snelle tussentijdse evaluatie te gaan, eventueel enkel al over de inbeslagnames, aangezien het daar echt morrelt op vele vlakken. Ik hoop oprecht dat u dit toch ter harte neemt en dat u zowel deze vraag als de vraag van daarnet over de gastgezinnen en de inbeslagnames effectief tot een snelle oplossing brengt.

Ik wil nog even aangeven dat ik het inderdaad over 28 asielen heb en mevrouw Almaci ook. Als u overleg hebt gehad met 15 asielen, zie ik een verschil van 13 asielen. Die zullen dan niet gehoord zijn. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Eenmaal, maar ze hebben niet het gevoel dat er naar hun problematiek wordt geluisterd, minister. Hoe u het aanpakt, beslist u zelf, minister, maar neem de inbeslagnames alstublieft onder de loep en kom tot een snelle oplossing.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik heb daarnet expliciet aangegeven dat ik geen polemiek wilde aangaan en dat ik wel erkende wat de budgetten waren. Ik denk dat dat een evolutie is die gelijkloopt met de maatschappelijke bewustwording rond het belang van dierenwelzijn. Het gaat inderdaad om 28 asielen die aan de alarmbel hebben getrokken en het gevoel hebben dat het overleg niet bevredigend is. Wij kunnen daarover met elkaar van mening verschillen, maar ik denk dat het misschien interessanter is om die asielen hier eens uit te nodigen. Ik heb ook geen zin in een ridiculisering. Het gaat niet over de forfaitaire dagvergoeding of over de kilometervergoeding, die in het nieuwe systeem ongewijzigd gebleven zijn ten opzichte van het vroegere. Het gaat effectief over de berekening, die te maken heeft met de verhouding tussen de kosten van asielen, de oppervlakte van de opvangcapaciteit, de diersoorten die opgevangen worden enzovoort. Het is misschien wat veel om te behandelen in een vraag om uitleg.

Men stelt evenwel vast dat het aantal opgevangen dieren, het aantal in beslag genomen dieren een zware druk legt op de asielen. We denken allemaal na over hoe we daar zo goed mogelijk aan tegemoet kunnen komen, maar ik denk dat de stem van onderaan daarin toch ongelooflijk belangrijk is. U hebt eerder ook gezegd – en het is altijd handig om na verloop van tijd een aantal antwoorden te kunnen zien – dat ook de Raad voor Dierenwelzijn openstaat voor een andere constructieve verdeelsleutel. Laten we dus dat debat aangaan. Laten we niet opnieuw een jaar wachten, want als er jaarlijks wordt samengezeten terwijl er nu al maandenlang een acute nood wordt gevoeld – deze vraag komt niet toevallig verschillende keren terug en wordt al maandenlang door collega's en mezelf in deze commissie naar voren gebracht –, dan denk ik dat sneller tussenkomen, een tussentijdse evaluatie vragen, in de diepte gaan en transparantie bieden wel zinvol is en een antwoord kan bieden op die frustraties. Anders gaan we hier nog vele maanden vragen stellen en gaan die frustraties door de doelstellingen van het nieuwe systeem om meer asielen in een professionaliseringstraject te krijgen, er misschien daadwerkelijk toe leiden dat asielen gewoon afhaken. Willen we dat? Het

heeft geen zin om in te gaan op individuele cases, maar bij die 28 asielen zijn er een aantal die zeer professioneel werken, al zeer lang bestaan, zeer veel ervaring en expertise hebben en waarvan ik het zeer bizar zou vinden als ze zouden zeggen: laat maar, voor ons hoeft het nieuwe systeem niet meer. Ik denk dat dat toch niet de bedoeling kan zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marino Keulen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de procedure voor de teruggave van dieren bij extreme vormen van dierenverwaarlozing – 2427 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over in beslag genomen dieren – 2519 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, goede collega's, minister, er zijn zo van die dagen in een mensenleven die je nooit vergeet. Voor mij is dat 11 februari van dit jaar. Toen kreeg ik een melding van de politie van Lanaken-Maasmechelen dat men een inval zou doen bij een koppel die op het vlak van dierenverwaarlozing al een zekere reputatie had.

Wat we daar aantroffen, tartte alle verbeelding: 101 honden en hondjes in alle mogelijke toestanden. Een onbeschrijfelijk leed. Overal waar je keerde of draaide, kwam je honden en hondjes tegen, onder het bed, op het bed, achter of onder de kasten. Uitwerpselen dreven over de vloer in een onbeschrijfelijk penetrante stank. Daarin moesten die dieren zich overeind houden. Ze leefden daar samen met een Oostenrijks-Duits koppel, dat zich beperkte tot schreeuwen en dreigen met een advocaat, met huisvredebreuk enzovoort.

Ondertussen zaten daar honden die je boos aankeken, zo van wat kom je hier doen? Er waren heel veel kleine hondjes en zieke dieren in deze omgeving waar de wetten van de jungle golden. Alleen de sterke dieren konden aan eten en verzorging geraken, de andere kregen de restjes of helemaal niks. Een onbeschrijfelijk leed.

Honden zijn in beslag genomen en afgevoerd naar het dierenasiel van Ophoven, een deelgemeente van Kinrooi. Dierenarts-inspecteur Carine Vernailen van de Vlaamse overheid heeft samen met onze politie de actie op touw gezet. Ze verdient daarvoor alle waardering want ze is dag in dag uit bezig met het bekampen van dierenleed. Ze fluisterde in mijn oor: "Burgemeester, ik heb al heel veel meegemaakt, heel veel gezien en aangetroffen in mijn carrière, maar dit tart alle verbeelding, dit is van het aller-allergste."

Er is heel veel solidariteit losgekomen als reactie daarop. Er waren mensen die dieren wilden adopteren, anderen hebben veel giften gedaan voor onder andere dierenvoeding.

Nu kunnen we het proces maken van dat koppel. Ze zijn ziek, ze lijden aan hoarding, een extreme vorm van verzamelen. Ze voelen zich geroepen om dieren te redden uit de klauwen van broedfokkers, maar ze zijn op dat vlak niet aan hun proefstuk toe. Nog niet zo lang geleden hebben we daar nog eens veertig dieren

moeten weghalen. Het loopt altijd mis, het groeit hen boven het hoofd. Die mensen moeten worden verzorgd, ze moeten in behandeling gaan.

Tegelijk moeten we de dieren tegen die mensen beschermen. De weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens. Het beeld van de weg naar de hel, dat was daar een dierenhel. Dieren kunnen zichzelf niet verdedigen, dieren moeten tegen dat soort mensen met goede bedoelingen worden beschermd.

De dieren zijn dus afgevoerd. Enkele waren in goede staat, de sterke die zich konden handhaven. Een groot deel had echter intensieve verzorging nodig, waaronder ook een aantal heekkundige ingrepen. De gemeente Lanaken zal daar duizenden euro's aan moeten besteden, omdat dat een onderdeel is van de regeling. Maar dit terzijde.

Minister, groot was de verwondering, om niet te zeggen verbazing en verbijstering toen de administratie Dierenwelzijn enkele weken geleden besliste om vijf van die dieren opnieuw toe te wijzen aan dat koppel. Dat heeft te maken met respect voor eigendomsregels en omdat die dieren niet verwaarloosd en in goede fysieke conditie waren.

De hele wereld – dit gaat veel ruimer dan de lokale gemeenschap – heeft met verbazing en verbijstering kennis genomen van de beslissing van de administratie Dierenwelzijn. Dat staat helemaal haaks op de bevindingen van de collega's die deel uitmaken van de Diereninspectie van de Vlaamse overheid.

Minister, iedereen kijkt dan ook naar de politiek. Ik denk dat elke mede- en tegenstander vindt dat u een minister bent die het thema en alles wat beleidsmatig samenhangt met dierenwelzijn op de agenda heeft geplaatst en dat u grote inspanningen hebt geleverd en ook resultaten hebt geboekt. Vandaag is dit een maatschappelijk thema en het zal ook nooit meer van de politieke agenda verdwijnen. Zo hoort het ook, respect voor alle levende wezens.

Hoe moeten we deze beslissing van de administratie Dierenwelzijn rijmen met al de rest, met de vaststellingen door de Diereninspectie van de Vlaamse overheid en met wat dit allemaal aan reacties heeft losgeweekt in de lokale gemeenschap, de 101 dieren die daar zijn aangetroffen, daarvoor de 40 dieren en dan de teruggave van 5 dieren? Heel Lanaken vond: dit bestaat toch niet, wat is daar aan de hand?

Minister, is het, gelet op de extreme vorm van verwaarlozing, een optie om de huidige procedures aan te passen voor dergelijke extreme vormen van verwaarlozing, beyond reason, zo zeggen de Amerikanen? Alles wat je je aan nachtmerries kunt inbeelden, werd hier met voeten getreden en het ging nog een stuk verder. Op welke wijze zal men vanuit Dierenwelzijn Vlaanderen de situatie verder opvolgen? Zijn er speciale protocollen voor dergelijke extreme situaties?

Als burgemeester heb ik via de korpschef van de politie gevraagd dat onze wijkdienst daar op gezette tijdstippen een controle uitvoert. Dat gebeurt ook, maar dat is dan een lokale actie. We zijn wat dat betreft nog steeds in afwachting van de eventuele beslissingen die door de strafrechter zullen worden genomen.

Ik merk een bepaalde tegenspraak in de actie van de inspectiedienst en de beslissing van de administratie. Op welke wijze vindt er overleg plaats tussen de inspectiedienst en de administratie? Zijn dat hermetisch gesloten entiteiten? Of houdt men rekening met elkaar, iets wat me als logisch voorkomt? Hoe verloopt de informatiedoorstroming? In welke mate wordt binnen de administratie rekening gehouden met het verslag van de inspecteur-dierenarts om een beslissing te nemen in zulke dossiers?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, collega's, ik denk dat ik het niet zo lokaal en zeker ook niet zo emotioneel kan plaatsen zoals collega Keulen, die dit als burgemeester in Lanaken natuurlijk zelf heeft meegemaakt. Niemand kan de concrete situatie beter toelichten dan hij, maar laat me dit er misschien aan toevoegen. Minister, u zult dat ondertussen ook wel weten met uw ervaring als minister bevoegd voor het dierenwelzijn. Als men alle gevallen van dit soort situaties uit het recente verleden bekijkt, dan zal men merken dat het inderdaad vaak dezelfde situatie is: een aantal mensen die dat misschien uit goede wil doen, maar die eigenlijk op een ziekelijke manier dieren verzamelen zoals men andere zaken verzamelt, en die ook vaak hervallen. Ik wil niet de vergelijking maken met zedendelinquenten, want dat is natuurlijk nog een stuk erger, maar het zijn inderdaad vaak mensen die hervallen in die situaties. Misschien moeten we niet alleen bekijken wat we met die dieren en die mensen doen vanuit het standpunt van dierenwelzijn, maar ook of die mensen niet op een of andere manier moeten worden verzorgd. Het is immers gemakkelijk gezegd dat men voor die dieren zal zorgen. Op zich is dat ook al niet simpel. Ik denk dat het vaak ook mensen zijn die hervallen. Ik heb als burgemeester zo'n situatie meegemaakt bij iemand in mijn eigen stad, die trouwens nu nog altijd regelmatig door de politie moet worden gecontroleerd om te bekijken wat er met de dieren gebeurt. Dit is dus zeker geen alleenstaand geval. Dit heeft te maken met de manier waarop personen met die persoonlijkheid of een gebrek aan persoonlijkheid omgaan met die dieren.

Minister, ik kom tot mijn vragen, zonder uiteraard collega Keulen te willen herhalen. Kunt u toelichten wat u zelf vindt van de beslissing om die dieren te laten terugkeren naar dat koppel? Hoe evalueert u dat eventueel met het oog op gelijkaardige situaties in de toekomst? Hoe komt het dat de dienst Dierenwelzijn er niet in is geslaagd om binnen de twee maanden een definitieve beslissing van toewijzing te nemen?

In welke mate kan er eventueel worden overgeschakeld op een systeem zoals dat nu in Wallonië bestaat? Ik heb daar nog al eens op gealludeerd. Ik denk dat dat in een plenaire vergadering was, de enige keer dat dierenwelzijn daar ter sprake is gekomen. Mensen moeten daar beschikken over een digitaal certificaat voor het houden van dieren. De Waalse Regering heeft dat systeem nu ook strenger gemaakt: vanaf 1 juli kan dat certificaat worden ingetrokken, zodat mensen geen dieren meer mogen houden. Zij moeten dat certificaat ook voorleggen indien zij bijvoorbeeld dieren adopteren of kopen. Dit is dus eigenlijk een suggestie, nogmaals, om naar zo'n systeem te gaan. Indien u komt met uw nieuwe codex inzake dierenwelzijn en alles wat daarmee te maken heeft, zou het eigenlijk een goede zaak zijn om dat ook hier in Vlaanderen in te schrijven. Akkoord, het is een soort controlesysteem, maar het zou vooral ook preventief en sensibiliserend kunnen werken. Bekijkt u dus ook zo'n systeem om het verbod op het houden van huisdieren beter te kunnen handhaven?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst zeggen dat het in dezen gaat over een inbeslagname bij particulieren. Rekening houdend met de privacy kan ik dus niet in detail op het dossier ingaan. Ik probeer een zo volledig mogelijk antwoord te geven. De dieren werden op 11 februari in beslag genomen. Op 30 maart is de bestemmingsbeslissing getekend. Dat is dus wel degelijk binnen de wettelijke termijn van twee maanden.

Nadat dieren in beslag zijn genomen, moet natuurlijk ook worden beslist wat daar verder mee gebeurt. Zo'n bestemmingsbeslissing is echter een ingrijpende beslissing, die heel weloverwogen wordt genomen en die ook grondig wordt en moet worden gemotiveerd. Om die afweging te maken, bewaart de inspecteur alle stukken in het elektronisch dossier en formuleert hij zijn advies. Pas na een

grondige analyse van al die elementen wordt een beslissing genomen. Op basis van het totale plaatje van dit dossier werd inderdaad beslist om geen honderd, maar vijf honden terug te geven. Ik kan u wel garanderen dat de inspecteur in dit dossier volledig achter de genomen beslissing staat. Het is dus niet zo dat er enige tegenspraak is tussen de beslissing tot inbeslagname van de inspecteur en de bestemmingsbeslissing van het afdelingshoofd.

Een beslissing tot inbeslagname kan voor alle duidelijkheid nooit een voorafname zijn op de latere bestemmingsbeslissing, en kan ook nooit betekenen dat een gedeeltelijke of zelfs volledige teruggave uitgesloten is. Na terugkeer van de honden zal de situatie verder opgevolgd worden, in samenspraak met de lokale politie.

Hoe maakt men zulke beslissingen? Ik doe dat niet, voor alle duidelijkheid. Het zijn de diensten die dat doen. Daarbij maakt men een afweging tussen enerzijds vermijden dat dieren onnodig lang in slechte omstandigheden moeten verblijven, in afwachting van afronding van het onderzoek. Maar anderzijds moet men ook het eigendomsrecht en het recht op verdediging afwegen. Ik word gevat door tal van juridische procedures, ook in deze klachten. En ik moet erkennen dat ook hier zelfs voorvechters van dierenrechten de kant kiezen van diegene die in de vraagstelling wordt geviséerd. Men zegt dat die mensen het allemaal goed voorhadden, en dat ze gewoon hun hand wat hebben overspeeld. Die zagen voor zichzelf ook een specifieke rol weggelegd in de aanpak van dierenrechten.

Ik denk dus niet dat er iets fundamenteel fout zit in ons systeem. Over elke beslissing kun je vanzelfsprekend discussiëren, maar in dezen is er geen tegenspraak tussen de beslissing tot inbeslagname van de inspecteur en de bestemmingsbeslissing van het afdelingshoofd. Die zitten op één lijn, en ik begrijp natuurlijk ook dat zij zich juridisch ingedekt moeten weten. Want uiteindelijk heeft er niemand baat bij dat onze beslissing vervolgens vernietigd wordt, volgens welke juridische procedure dan ook. Want dan verliezen we allemaal, en dan moeten we alles teruggeven.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Weet u, wat dat koppel betreft: ik krijg daar ook geregeld mails over. Dat zijn dan de mensen die zich wat verzetten tegen de broedfok, en zeggen dat dat eigenlijk herauten zijn tegen de uitwas van de broedfok.

Minister, terzelfdertijd kan ik toch ook niet om de feitelijkheid heen van wat daar gebeurd is. Het gaat om 101 dieren. En zelfs al zouden die mensen nog in staat zijn om dat goed te doen in een gezinswoning, dan nog kan ik alleen maar vertellen wat ik daar ben tegengekomen: uitwerpselen, urine, stank. Er is ook het feit dat de helft van die dieren er inderdaad heel slecht aan toe was, en dat een groot deel heelkundige ingrepen heeft moeten ondergaan. De vaststelling van de dierenarts was toen dat dit toch wel onbeschrijflijk is. Dit is du jamais vu. Dat zijn geen zaken die aangedikt zijn, denk ik. Want ik denk dat je altijd woorden tekort komt om die hel juist te vatten.

We zijn inderdaad geen straatgerecht, geen straatjustitie. Sommigen geven dan het beeld van de koord en de boom, en daar moet je die eigenaars dan maar aan bevestigen. Dat doen we niet, want die mensen zijn ziek. Die hebben inderdaad last van hoarding op een heel extreme manier. En ze zijn trouwens ook niet aan hun proefstuk toe. Want dat vind ik eigenlijk zo onwaarschijnlijk: nu zaten er 101 honden, maar daarvoor waren er ook al eens 40 in beslag genomen.

Dan kom ik ook bij de punten die collega Vandenhove maakt: deze mensen moet je tegen zichzelf beschermen, wegens hun ziekte. Dat is pathologisch. Maar terzelfdertijd moet je die dieren ook tegen die mensen beschermen. Ik begrijp

inderdaad ook dat als je begint met dergelijke procedures, je moet zorgen dat je niet op vormelijkheden door de rechter wordt teruggefloten, als het gaat over eigendomsrecht, als het gaat over de evolutie die mensen kunnen doormaken.

Maar deze mensen gaan opnieuw in de fout, daar kun je spijtig genoeg gif op innemen. De politie gaat daar nu op bezoek, maar eigenlijk heb ik daar ook geen titel voor. Het is ook een beetje een verhaal waarbij je zegt dat men zo ver over de schreef is gegaan dat je nu wat toezicht toelaat.

Tot nog toe loopt dat goed, maar ik denk dat, op het ogenblik dat de aandacht verslapt, dat weer helemaal fout loopt. En dan zeggen mensen natuurlijk dat ze het geloof in de rechtstaat en de democratie verliezen. Moet het dan altijd fout lopen en extreem fout lopen voordat men de regels aanpast? Moeten we dan toch niet iets aan die regels aanpassen? Want ik denk niet dat er hier tussen ons beiden of iemand in de commissie een verschil is in opvatting. Iedereen zal mij bijtreden in de emotionele omschrijving van de situatie. Maar het was ook schrijnend, het was ook onbeschrijflijk. Als je praat met de uitbaters van het dierenasiel in Kinrooi, dan zullen ze dat alleen maar kunnen onderschrijven.

Nu zitten we eigenlijk in een stuk machteloosheid. De rechtstaat is mij uiteraard dierbaar, daarom ben ik ook parlements lid. Maar soms moeten we ze ook performanter durven te maken, en meer tanden durven te geven, in de letterlijke en figuurlijke betekenis, om in dit geval de meest kwetsbare dieren extra bescherming te geven. Daar heb ik u niets over horen zeggen. Misschien moeten we voor die extreme vormen toch een aangepaste wetgeving overwegen. Want deze mensen zijn niet voor de eerste keer in de fout gegaan. Dan is er die uitleg dat ze net acties doen tegen de broedfok, maar als je de zaken op het terrein hebt gezien, dan weet je dat je die mensen moet beschermen. Het is de weg naar de hel die geplaveid is op basis van goede voornemens. Dus ik vraag nog eens om te overwegen om extra reglementering en wetgeving te voorzien binnen de regels van de rechtstaat, anders zijn wij een machteloze overheid, en dat is het ergste. Dan staan we daar als politieke klasse in de ogen van de mensen eigenlijk veel te praten maar weinig te doen, zeker op het ogenblik dat iedereen zegt dat hier actie nodig is.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik sluit me aan bij de laatste vraag van collega Keulen en ook bij zijn uitleg. Ik wil er inderdaad ook aan toevoegen dat we toch moeten bekijken wat we voor de personen in kwestie kunnen doen, want ik geloof dat die mensen inderdaad ziek zijn. We moeten daar nu naar kijken naar aanleiding van dit geval. Ik herhaal het: als je de situaties die zich regelmatig voordoen met elkaar vergelijkt, zul je er bepaalde gelijkenissen in vinden.

Ik wil ook nog eens wijzen op het probleem voor de dierenasielen die ineens geconfronteerd worden met dat soort situaties, want dat is natuurlijk onverwacht. De collega's hebben daarnet al bij de vraag over de dierenasielen gezegd dat er sinds corona al een plaatstekort is in de dierenasielen. Als dat zich voordoet, is dat geen leuke aangelegenheid voor de dierenasielen die meestal met vrijwilligers werken. In die zin is dat een reden te meer om te kijken of we voor dit soort situaties niet een soort draaiboek kunnen opstellen zodat we er toch beter op kunnen anticiperen en zeker kunnen optreden als het moet gebeuren.

Ik had toch ook graag een antwoord gekregen op mijn vraag over het certificaat in Wallonië. Ik weet dat dat in dit soort extreme situaties waarschijnlijk niet volstaat of kan helpen. Maar de suggestie op zich blijf ik goed vinden, om dat eventueel op te nemen om de drempel om mensen dieren te laten houden te verhogen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Collega Keulen haalde zelf al aan dat het koppel de goede intentie had om de dieren te redden van de broedfok, maar ze zijn hier wel extreem ver in gegaan. Dat kunnen we zeker niet goedpraten. Maar wordt er ook verder gekeken naar wat die mensen meegedeeld hebben, dat de dieren van broedfokkers komen en dat die misschien al bij de broedfokkers zelf verwaarloosd waren? Gaat de diereninspectiedienst daar verder op in om te kijken vanwaar de dieren komen? Hoe kunnen we het aanpakken dat zulke dieren niet meer bij broedfokkers aanwezig zijn? Want er gebeuren af en toe controles door de inspectiediensten bij de broedfokkers, maar die honden zijn dan bij de controles blijkbaar telkens door de mazen van het net geglipt.

Gaat u dit verhaal verder laten uitspitten en ook de broedfokkers die mee onderliggend het probleem zijn, aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Collega's, dit is een beetje gelijkaardig met de analyse van de problematiek die we eerder al hadden rond de slachthuizen: de vraag hoe je structureel iets kunt doen aan de problematiek in de plaats van van incident naar incident te gaan. Ik sluit me aan bij de opmerkingen en de oproep van de twee vraagstellers. Maar ik wil ook wijzen op iets wat in Wallonië in 2018 beslist is: je moet een vergunning hebben voor het houden van alle dieren. Men heeft er eigenlijk het recht op het houden van dieren versus het recht op het welzijn van het dier afgewogen. Je kunt zeggen dat dat iets symbolisch is en dat je dat in de praktijk toch niet kunt afdwingen. Maar er zijn ook landen die werken met een waarschuwingssysteem. In afwachting van de codex hebben wij op 4 oktober vorig jaar een voorstel van codex neergelegd. In het voorstel van codex verlies je het recht op het houden van dieren als je twee of drie keer aantoonbaar zeer zwaar dieren verwaarloosd hebt.

Mijn oproep en mijn vraag aan de commissie en de minister is om in de opmaak van de codex toch eens te kijken naar dat systeem. Als mensen systematisch vervallen in contexten waarbij ernstige dierenverwaarlozing voorkomt, waarbij mensen systematisch dieren afgepakt worden, waar de dieren in beslag genomen worden omdat men zeer bewust het huisdier mishandelt of gewelddadig behandelt, dan is de vraag hoeveel keren we gaan toelaten dat die mensen dieren mogen houden. Vanaf wanneer verlies je dat recht? Ik ga hier niet zeggen hoe het absoluut moet zijn, maar als iemand een recidivist is, is het volgens mij absoluut wel dat debat waard. Daarom is in ons ontwerp van codex, het voorstel van resolutie ook opgenomen dat het recht op het houden van dieren niet oneindig is als dat ten koste gaat van het recht op welzijn van een dier, dat je daar in het geval van een recidivist paal en perk aan kunt stellen.

Eigenlijk is mijn oproep, aansluitend bij de oproep van collega's, aan de minister om dat eens deftig te onderzoeken. Van de praktijk in Wallonië kun je vinden wat je wilt, maar men heeft daar in ieder geval het principe beslist, wat ik bewonderenswaardig vind. Vervolgens moet je erover nadenken hoe je daar gevolg aan gaat geven. Ik zou heel graag hebben dat Vlaanderen dat zal volgen en dat daar een concrete invulling aan gegeven wordt. Wij hebben een voorzet gedaan in ons ontwerp van codex. Minister, ik zou heel graag hebben dat u dit ter hand pakt en dat er ook in de definitieve codex een illustratie in die zin zou komen. Ik zou graag vernemen of er zoiets uitgewerkt wordt.

Els Ampe (Open Vld): Bedankt, mevrouw Almaci. Ik zou heel even willen tussenkomen voor Open Vld. Er zijn twee manieren om mensen te controleren; enerzijds via certificaten, anderzijds via steekproeven of controles. Als je werkt met certificaten, ga je er eigenlijk van uit dat iedereen ongeschikt is, tenzij je een

certificaat hebt. Het is een soort motie van wantrouwen tegenover iedereen. Als je met controles werkt, ga je ervan uit dat je iedereen vertrouwt, tenzij het misloopt. Dat zijn twee volledig verschillende concepten.

Ik weet dat wij, zowel de Vlaamse als de federale overheid, de twee systemen in onze wetgeving soms combineren. Een goed voorbeeld daarvan is de bouwvergunning; je hebt een bouwvergunning nodig, maar er kunnen ook controles plaatsvinden. Persoonlijk ben ik eerder een voorstander van steekproeven en controles, omdat het de administratie minder belast. En omdat je je als overheid veel meer focust op controle – en je dus iets kunt doen, als het fout loopt – dan wanneer je een systeem uitwerkt voor iedereen.

Ik ben er ook grote voorstander van dat, als mensen telkens opnieuw een fout maken, zoals beschreven door Marino Keulen, een rechter zou moeten kunnen beslissen om er een eind aan te maken, zodat dat niet elke keer opnieuw gebeurt. Die mensen hebben duidelijk een probleem, een persoonlijkheidsstoornis of iets anders, en de dieren zijn er telkens opnieuw het slachtoffer van.

Ik zou willen waarschuwen om de administratie niet te belasten met een certificaat voor iedereen, dat in feite een motie van wantrouwen is.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We hebben heel duidelijke regels, maar er moet door onze diensten altijd een afweging worden gemaakt. Dat is niet eenvoudig. Wij kennen niet alle elementen van het dossier. Men moet de bescherming op het vlak van dierenwelzijn, het eigendomsrecht en het recht op verdediging tegen elkaar afwegen.

Het klopt inderdaad dat men 96 honden in beslag heeft genomen en er 5 heeft teruggegeven. Er spelen in dit dossier ook andere elementen, die niet bekend zijn, zoals het element – dat hier ook wel werd vermeld – dat er heel wat dieren bij zaten die al in slechte staat waren toen ze vanuit andere constellaties en oorden opgevangen werden. Dat heeft meegespeeld. Ik moet, als verantwoordelijke minister, in dezen mijn mensen ook beschermen en steunen in de moeilijke beslissing die zij hebben moeten nemen, op basis van diverse elementen in het dossier, die ons niet altijd bekend zijn.

Wat het instrumentarium betreft, denk ik dat het belangrijk is dat we recent hebben besloten tot een versterking van de mogelijkheid voor rechters om strengere straffen uit te spreken. Zij kunnen ook beslissen dat het recht op het houden van dieren verval, zowel voor ondernemingen als voor particulieren. In het kader van de Codex voor Dierenwelzijn zal hierover nog gedebatteerd worden.

Het Waalse systeem doet volgens mij aan windowdressing. Het schuift de verantwoordelijkheid af op de verkoper, die dan maar moet controleren of de betrokken koper over de vermelde vergunning beschikt. Dan kun je evengoed over de grens gaan of je registreren onder een andere naam dan onder je eigen naam; die van je kinderen, je ouders, je nonkel, noem maar op. Er zijn zoveel wegen om dat te omzeilen. Ik vrees dat dat systeem een vals gevoel van veiligheid geeft en er heel wat praktische bezwaren zijn die het systeem in de weg staan.

Het aantal inbeslagnames neemt trouwens toe. Dat spijt me enerzijds, maar het bewijst anderzijds dat ons systeem op het vlak van controles en kordater optreden wel werkt. Het sluitstuk hebben we net goedgekeurd, namelijk dat er in de rechtspraak strengere straffen moeten worden uitgesproken, waaronder ook effectieve gevangenisstraffen en, daaraan gekoppeld, de mogelijkheid tot vervalverklaring van het recht op het houden van dieren.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, nog eens, alle respect voor uw palmares op het vlak van dierenwelzijn, maar u stelt zich in dezen heel vormelijk op. U zegt dat er een aantal afwegingen en overwegingen zijn. Alleen het idee dat je 101 honden en hondjes houdt in een gezinswoning, tart al alle verbeelding vanuit het oogpunt van dierenwelzijn, qua ruimte, qua verzorging, qua hygiëne. Daar moet zelfs geen tekening bij worden gemaakt. De broedfok is dan misschien het allerergste, maar dit komt toch alleszins in de buurt, want dit was ook Dante's Inferno, maar dan voor dieren. Ik ben er geweest. Alleen al de stank, maar ook de aanblik van die dieren ... Dat sommige al in slechte staat waren, sluit ik niet uit, maar ze zijn alleszins niet beter uit de opvang bij diezelfde mensen gekomen.

Ik kan nu ook alleen maar mijn hoop stellen op de strafrechter. Het zou misschien ook sterk zijn, mocht ook de Vlaamse overheid overwegen om zich mee burgerlijke partij te stellen. Deze mensen moeten immers een levenslang verbod krijgen op het houden van dieren, om henzelf te beschermen, maar nog meer om de dieren tegen die mensen te beschermen. Ik ben geen populist. Ik begrijp hoarding. Dit is een extreme vorm. Dat is pathologisch bij die mensen. Daar is ergens in de bovenkamer in de bedrading iets compleet fout gelopen. Er zijn ondertussen echter al successievelijk fouten gebeurd. De term 'recidivist' is gevallen. In het verleden zijn daar immers al veertig dieren in beslag genomen. Dan moet je je toch afvragen, los van de strafrechter, of je bestuurlijk ook niet in instrumenten moet voorzien om daar heel kordaat tegen op te treden, om te vermijden dat dat nog bij de strafrechter moet komen. Als liberaal heb ik alle respect voor het eigendomsrecht en voor het recht op verdediging. We leven in een rechtsstaat. Er zijn echter nu eenmaal feiten waarbij je eigenlijk onvoorwaardelijk de kant van de zwaksten, in dit geval van die dieren, moet kiezen. Opnieuw, deze mensen hebben niet een slechte dag of een slechte week gehad. Deze mensen zijn niet in staat om dieren te houden. Daarom vind ik nog altijd dat men ook bestuurlijk moet overwegen om de wetgeving op dat vlak performanter te maken, want ik vind dat we daarin nu tekortschieten. Ik vind het goed dat u uw diensten verdedigt, maar dit krijg je niet uitgelegd aan de lokale samenlevingen, en bij uitbreiding aan iedereen die in deze wereld dieren een goed hart toedraagt. Minister, dat heeft dan niks met populisme te maken, maar in dezen heeft men toch het gevoel dat de overheid tekortschiet.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, ik heb twee korte reacties. Ten eerste, ik vind het een beetje spijtig dat u niet gelooft in het systeem van Wallonië. Ik denk dat we alle inspanningen moeten doen, klein en groot, zowel ten overstaan van verkopers als ten overstaan van individuen, om ook maar elke vorm van dierenleed of het slecht omgaan met dieren aan te pakken. Alle middelen zijn dus goed. Veel administratie vraagt dat niet. In Wallonië is dat inderdaad geregistreerd samen met de domicilie en de individuele gegevens van de personen.

Ten tweede, aansluitend bij collega Keulen, die het voorbeeld heel goed kent, vind ik dat men op het vlak van beleid en zeker en vast ook bij de administratie conclusies moet trekken uit dit soort situaties voor gelijkaardige situaties of voorbeelden, en dat niet mag afdoen als iets uitzonderlijks. Nogmaals, als zoiets zich voordoet, en dat gebeurt regelmatig in Vlaanderen, dan gaat het meestal over gelijkaardige situaties, zowel wat het slecht onderhouden en behandelen van de dieren betreft als wat degenen betreft die al dan niet moedwillig die daden verrichtten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep van de burgemeesters van Halle-Vilvoorde om een centrumregio te worden – 2546 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep van het Toekomstforum om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio – 2597 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, en aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vraag tot erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio – 2612 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Voorzitter, ik heb mijn vraag vorige week laten uitstellen, ik ben verheugd dat enkele collega's zich hebben laten inspireren tot een soortgelijke vraag. Op 30 maart organiseerden de burgemeesters van Halle-Vilvoorde de meest recente burgemeestersconferentie. Daarbij keurden de 35 burgemeesters een nieuwe nota goed die de noden, uitdagingen en kansen van onze regio uitvoerig beschrijft.

Zo stellen de burgemeesters dat de indicatoren zoals bevolking, wonen, onderwijs en landgebruik erop wijzen dat er een stevige verstedelijkingsdruk in de hele regio Halle-Vilvoorde een niet te ontkennen realiteit is. We hebben het daar trouwens al vaak over gehad, minister. Ze doen dat trouwens op basis van de cijfers van het Brussels informatie-, documentatie- en onderzoekscentrum (BRIO) waar we al over hebben gedebatteerd.

Daarbij zitten de gemiddelde cijfers zelfs bij de top van de Vlaamse gemeenten. De impact is vergelijkbaar met de situatie in de huidige centrumsteden en bijvoorbeeld meer uitgesproken dan in de kustregio die toch ook de term centrumregio kreeg. De forse demografische groei in Halle-Vilvoorde veroorzaakt grote gevolgen op het vlak van voorzieningen zoals kinderopvang, onderwijscapaciteit, sportvoorzieningen, inburgerings- en integratiebeleid, mobiliteitsinfrastructuur, veiligheid en arbeidsmarktondersteuning. Die verstedelijkingsdruk zorgt volgens de burgemeesters ook steeds meer voor een duidelijke, gedeelde identiteit als regio.

Daarom roepen de burgemeesters, verenigd in de burgemeestersconferentie de Vlaamse overheid op om de regio Halle-Vilvoorde in haar geheel te erkennen als centrumregio, zoals ikzelf reeds meerdere keren daartoe opriep. Daarbij zouden de extra middelen die hiermee gepaard gaan, kunnen worden ingezet om de specifieke grootstedelijke uitdagingen aan te pakken.

Minister, erkent u dat de regio Halle-Vilvoorde met grote grootstedelijke uitdagingen kampt, door haar nabijheid met Brussel?

Hoe staat u tegenover de oproep van de burgemeesters van Halle-Vilvoorde om als centrumregio erkend te worden?

Ondersteunt u deze vraag?

Welke acties gaat u in dezen ondernemen? Gaat u hierover in gesprek met minister Somers en de andere leden van de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, het is een dossier om moedeloos van te worden. Ik ben het een beetje moe en beu om dit telkens weer te moeten agenderen, aangezien u al verschillende keren in het lang en het breed hebt aangegeven dat u het idee van een centrumregio niet genegen bent wegens strategische en speltheoretische redenen en u tot nader order niet van zins bent om daar iets aan te doen en dit op de regeringstafel te leggen.

Maar goed, de aanhouder wint. Zoals mevrouw Segers al aangaf, is er inderdaad een belangrijk nieuw element, namelijk de zeer uitgebreide en goed gestoffeerde nota van de 35 burgemeesters van Halle-Vilvoorde. Het is een langgerekte klaagzang, een smeekbede, geworden om eenvoudigweg de nodige middelen te krijgen om hun werk te doen op het vlak van kinderopvang, mobiliteit, integratie, veiligheid en welzijn. Ze worden in feite geconfronteerd met grootstedelijke – om niet te zeggen hoofdstedelijke – problemen, maar krijgen daar niet de middelen voor.

Ik geef 2 concrete voorbeelden uit de nota die illustreren hoe gerechtvaardigd hun vraag net is. 1 is veiligheid. We staan op nummer 1 inzake woninginbraken, in geen enkel van de 22 arrondissementen in Vlaanderen zijn er zoveel woninginbraken per 1000 inwoners. Ook als je Halle-Vilvoorde afzet tegen de 13 centrumsteden, staat het nog altijd op nummer 1 met meer inbraken dan Gent, Antwerpen of Kortrijk terwijl zij daar meer middelen voor krijgen. Bij de autodiefstallen is het plaatje gelijkaardig.

Een tweede element is – en u kent de cijfers natuurlijk beter dan wie ook – het percentage anderstaligen in het onderwijs. Hier zien we dat Halle-Vilvoorde de kroon spant. We staan daar op nummer 1 van de 22 arrondissementen met 39 procent anderstalige leerlingen in het basisonderwijs. Als je kijkt naar Machelen-Vilvoorde-Zaventem, gaat het gewoon los over de 60 procent. Dat zijn werkelijk hallucinante cijfers. Maar soit, als regio, als arrondissement Halle-Vilvoorde zitten wij dus aan 39 procent anderstaligen in het basisonderwijs. Op de tweede plaats, heel ver daarna, komt het arrondissement Antwerpen met 31 procent. In vergelijking met de centrumsteden zie je ook hier opnieuw dat wij voor Gent, voor Oostende, voor Genk, voor Mechelen komen. Ik weet niet of de titelvoerend burgemeester van Mechelen daar is, maar die heeft ongeveer de helft van het percentage anderstaligen in zijn basisonderwijs: 24 procent – wij 39 procent. Toch krijgen zij daar wel die extra middelen voor, wat toch een aberrante en onrechtvaardige situatie is.

Twee concrete voorbeelden – ik kan er nog een aantal bijgeven, ik ga dat niet doen, u moet de nota ter zake maar eens doornemen –, maar het is natuurlijk wel zo dat een erkenning als centrumregio effectief meer middelen zou genereren – dat is een terecht pleidooi – en aldus een oplossing zou zijn om op de terechte vraag van de burgemeesters in te gaan. De vraag is heel concreet, namelijk of u op die smeekbede van het burgemeesterscollectief zult ingaan.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Erkent en begrijpt u – dat mis ik soms, of ik vergis mij daarin – dat de huidige financieringsstromen daadwerkelijk onvoldoende en ontoereikend zijn om een antwoord te bieden op de immense, grootstedelijke en zelfs hoofdstedelijke problemen waar onze lokale besturen in Halle-Vilvoorde mee te kampen hebben?

Erkent u dat de gemeenten van Halle-Vilvoorde op het vlak van financiering worden benadeeld ten opzichte van de dertien centrumsteden, gelet op de grootstedelijke en demografische situatie waarin zij zich bevinden?

En het belangrijkste natuurlijk: zult u tegemoetkomen aan de oproep van de 35 burgemeesters van Halle-Vilvoorde om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrum-regio? En hoe zal zich dat dan concreet veruitwendigen als u ingaat op die vraag?

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, ik ga niet herhalen wat de collega's al gezegd hebben, maar ik wil wel zeggen dat mijn vraag eigenlijk gericht was aan uw collega-minister Somers omdat die bevoegd is voor het Gemeentefonds. In mijn ogen is het een vraag over het Gemeentefonds. U bent als minister van de Vlaamse Rand eigenlijk niet eens bevoegd voor Opwijk, mijn eigen gemeente. Maar aangezien de collega's hierover reeds vragen hadden ingediend aan u, is mijn vraag uiteraard toegevoegd aan hun vraag.

De collega's hebben de context geschetst. De verschillende burgemeesters van Halle-Vilvoorde hebben een erkenning als centrumregio gevraagd. Dat wordt gestaafd aan de hand van de specifieke kenmerken die onze regio typeren, waar we kunnen stellen dat de achteruitgang van de Nederlandse taal, of Nederlands als thuistaal bij onze gezinnen, wel cijfers omvat die er voor Vlaanderen echt uitspringen. Als je ziet hoe de middelen van het Gemeentefonds verdeeld worden, dan hebben wij eigenlijk niet voldoende middelen – ons dossier is zo opgebouwd – om die specifieke uitdagingen tegemoet te gaan. Wij denken dat onze situatie vergelijkbaar is met de huidige centrumsteden, dat onze situatie als regio ook meer uitgesproken is dan de kustregio, die als specifieke regio erkend is en betoelaagd wordt en die een voorafname op het Gemeentefonds krijgt.

Uiteraard geeft u al specifieke ondersteuning aan onze regio via het Vlaams Randfonds en zijn er ook al extra middelen van het Gemeentefonds naar een aantal gemeenten in onze Vlaamse Rand gegaan. Maar wij zijn van mening dat voor de hele regio Halle-Vilvoorde deze welkome ondersteuning echt niet afdoende zullen zijn om structureel aan de uitdagingen waar onze regio mee te kampen heeft, het hoofd te kunnen bieden. Een erkenning als centrumregio en uiteraard ook meer samenwerking intern, als gemeenten onderling, zou daartoe alvast een grote bijdrage kunnen betekenen.

Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig: wat is uw reactie op de vraag vanuit de regio Halle-Vilvoorde om als centrumregio erkend te worden?

Op welke manier zult u rekening houden met de verzuchtingen in de regio rond dit dossier?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is inderdaad een beetje vreemd, want ik ben bevoegd voor de Vlaamse Rand en deze commissie gaat ook over de Vlaamse Rand, maar Halle-Vilvoorde is dubbel zo groot als de Vlaamse Rand. Het zijn blijken van appreciatie en een pleidooi om mijn bevoegdheden nog wat uit te breiden. Ik noteer de steun daarvoor.

De financiering van de gemeenten en de regeling voor de financiering van centrumsteden via het Gemeentefonds en Stedenfonds zijn natuurlijk zaken van Binnenlands Bestuur. Wat niet belet dat ik een mening heb en dat ik elke medevraag van mijn regio vanzelfsprekend steun.

Vanuit mijn bevoegdheid focus ik natuurlijk op de Vlaamse Rand. Zelfs als je dit bekijkt binnen Halle-Vilvoorde, zijn de uitdagingen en de noden natuurlijk niet gelijk.

Ik verwijs in dat verband graag naar de studie van BRIO over de afbakening van de Vlaamse Rand uit 2020. Is die afbakening wetenschappelijk valide? Mevrouw

Segers, die buiten de Vlaamse Rand woont, schudde op die vraag heftig neen. Mensen die het kunnen weten, wetenschappers dus, hebben geoordeeld dat de afbakening van de Vlaamse Rand wel degelijk verstandig is, ook al is dat niet tot uw onmiddellijk profijt, mevrouw Segers. BRIO heeft aangeduid dat die afbakening van de Vlaamse Rand steek houdt op basis van objectieve parameters. Met andere woorden, gemiddeld genomen zijn de uitdagingen waar de gemeenten in de Rand voor staan groter dan de andere gemeenten van Halle-Vilvoorde. Ik citeer maar wat het wetenschappelijk onderzoek daarover oplevert.

Vanzelfsprekend steun ik elke oproep die meer aandacht vraagt voor de specifieke beleidscontext van de Vlaamse Rand en bij uitbreiding van Halle-Vilvoorde. Sterker nog, ik tracht die politiek te vertalen. Ik tracht voor eigen deur te vegen, initiatieven te nemen en te zorgen voor extra middelen en stimulansen.

Ik meen te mogen zeggen dat dat de laatste jaren al iets opleverde. Nog nooit kreeg de Vlaamse Rand, en bij uitbreiding Halle-Vilvoorde, zoveel middelen als onder deze regering. Niet alleen is er het Vlaamse Randfonds, dat 26 miljoen euro voorziet voor de hele regeerperiode, er komt ook een justitiehuis ter waarde van 5 miljoen euro en financiële ademruimte via de responsabiliseringsbijdrage en middelen om hun open ruimte te beschermen. Daarnaast krijgen Halle, Dilbeek en Vilvoorde 3,5 miljoen euro voor de aanpak van de grootstedelijke effecten.

Als minister van Onderwijs probeer ik ook een bruggetje te slaan tussen de minister van Onderwijs en de minister van Vlaamse Rand, en ervoor te zorgen dat er heel wat extra middelen gaan naar de capaciteitsuitbreiding in ons onderwijs omdat we daar ontegensprekelijk grote noden hebben. Dat maakt dat we in deze regeerperiode 113 miljoen euro extra voorzien voor het beleid in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Dat zijn euro's in de hand.

Wil dat zeggen dat ik geen andere pleidooien ondersteun? Integendeel. Een erkenning als centrumregio voor Halle-Vilvoorde vereist wel een wijziging in het Gemeentefonds. Dat is een vogel in de lucht. Er is natuurlijk de vrees dat ook andere regio's en gemeenten met eisen op de proppen zullen komen, maar dat is ongetwijfeld een fundamentele debat dat in zijn geheel moet worden gevoerd, daar waar het thuishoort, daar waar de bevoegdheid ressorteert, namelijk bij Binnenlands Bestuur.

Als het gaat over de financiering van steden en gemeenten, het Gemeentefonds en Stedenfonds, dan is het in de commissie Binnenlands Bestuur dat die discussie ten gronde moet worden gevoerd. Een nieuw element, dat ik hier niet heb gehoord, is misschien wel de regiovorming, die ook is beslist in het kader van Binnenlands Bestuur. Dat zou misschien een aanleiding kunnen zijn om het debat opnieuw te kunnen voeren.

Ik hoop dat wij onze respectievelijke partijgenoten zullen kunnen overtuigen van het een en ander om via welk kanaal ook te zorgen voor extra middelen. Ik heb mijn duit al in het zakje gedaan. Ik wil nog wat extra doen in het kader van de verwerving van extra financiële middelen voor de Vlaamse Rand en bij uitbreiding Halle-Vilvoorde. We zitten al aan 113 miljoen euro, maar ik wil altijd nog verder gaan. De piste van centrumregio ben ik altijd genegen. Daarvan zullen we vooral moeten proberen onze eigen partijgenoten te overtuigen. Op dat vlak zal ik ook mijn verantwoordelijkheid nemen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Minister, dank u wel voor uw antwoord. In 2014 ben ik voor het eerst in dit parlement verkozen. U was toen kersvers minister van de Rand. Al tijdens de bespreking van uw beleidsnota, ik als kersvers parlamentslid, u als kersvers minister, heb ik u gevraagd om het erkennen van Halle-Vilvoorde

als centrumregio te bekijken. U zegt dat altijd genegen te zijn geweest. Ik heb u dat eigenlijk nooit zo in die bewoordingen horen zeggen.

Ondertussen is het acht jaar later. De problematiek wordt eigenlijk steeds acuter. Gelukkig hebben we ook steeds meer cijfers beschikbaar. Die zijn samengebracht in dat zestig pagina's tellende rapport dat de burgemeesters hebben opgemaakt. We kunnen daar toch gewoon niet naast kijken. Er is gewoon al de toename van de bevolking. Waar er in Vlaanderen de afgelopen dertig jaar gemiddeld een toename was met 15 procent, is dat voor Halle-Vilvoorde een gemiddelde toename met 21 procent. In bepaalde gemeenten, zoals koploper Machelen, is dat een bevolkingstoename met 40 procent. In Vilvoorde is dat 38 procent, in Zaventem 35,5 procent. Er is dus een ongelooflijke toename van de bevolking. Ook de diversiteit is veel groter, als je kijkt naar het aantal mensen van niet-Belgische origine.

Er zitten ook positieve zaken in. Zo is wat men de 'groene druk' noemt, de verhouding tussen wie 19 jaar of jonger is en de 20- tot 64-jarigen, er de grootste van Vlaanderen, namelijk 42 procent. Daar zit dus ook een enorm potentieel. We mogen onze regio dus zeker en vast niet alleen als een probleem bekijken, maar vooral ook als een potentieel.

We kunnen dus niet naast die cijfers kijken. U zegt dat de studie van BRIO u gelijk heeft gegeven, en mij ongelijk. Neen. Uiteraard staan de 19 gemeenten die officieel tot de Rand behoren, aan de top van de 300 Vlaamse gemeenten volgens die rand-component die BRIO heeft berekend, maar u mag gerust verder kijken in het lijstje. Op plaats 19 ervan staat Halle, op plaats 25 Lennik, op plaats 26 Denderleeuw. Dat krijgt middelen van het Denderfonds van minister Somers. Op plaats 27 staat Liedekerke, dat van niemand extra middelen krijgt. Steenokkerzeel staat op 29, Ternat op 31, Affligem op 37. Op 39 staat Opwijk. De burgemeester daarvan, mevrouw De Coninck, is ook een vraagsteller. Er is Opwijk, Galmaarden, Gooik. Sowieso staan alle gemeenten van Halle-Vilvoorde dus in die top 60. Ja, u hebt dus gelijk, maar ik heb ook gelijk: de problematiek gaat veel verder dan die strikte Rand.

U zegt 113 miljoen euro extra te hebben geïnvesteerd, maar dat is natuurlijk niet structureel. Ik vind dus ook dat we zeker verder moeten kijken met de minister van Binnenlandse Bestuur. U kijkt naar de regiovorming. Dat levert natuurlijk geen extra middelen op. Het is die centrumregiopiste die echt heel grondig moet worden bekeken, denk ik. Halle-Vilvoorde heeft trouwens geen enkele centrumstad. Vlaams-Brabant heeft maar één centrumstad, Leuven, terwijl de andere provincies er gemiddeld twee hebben. Er zijn dertien centrumsteden. De kustregio is ook erkend als regio, met extra ondersteuning, terwijl de noden toch wel veel groter zijn, zo blijkt uit de cijfers.

Ik zou dus eigenlijk alle collega's willen oproepen om u ertoe op te roepen samen met uw collega Somers te bekijken welke stappen er nu al kunnen worden gezet, terwijl wij vanuit het parlement hetzelfde doen.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Ik ben toch wel verbaasd over de bocht die mevrouw De Coninck hier maakt. Ik herinner mij dat ik deze vraag al verschillende keren ingediend heb in het verleden. En toen stelde zij letterlijk dat ik de situatie verkeerd voorstelde en dat zelfs een centrumregio voor Halle-Vilvoorde eigenlijk geen oplossing zou zijn. Maar bon, er is meer vreugde in de hemel om één bekeerling dan om duizend gelovigen.

Minister, ik stel vast dat uw boodschap aan de lokale besturen vandaag in feite is: 'Wees content met wat je krijgt, wees niet afgunstig ten opzichte van de anderen.' Dat is in feite wat u hier vandaag zegt. 'We gaan daar niets aan veranderen, want

stel dat je daar iets aan zou willen veranderen, is dat eigenlijk een vogel in de lucht. We kunnen daar niets aan doen.’ Ja, dan breekt mijn klomp, want het was toch u die, onder andere in uw beleidsnota, had gezegd dat het transversaal lobbyen bij uw collega-ministers net een van uw kerntaken was in het kader van de belangenbehartiging voor de Vlaamse Rand. En nu trekt u eigenlijk de paraplu open en zegt u dat u daar niets mee te maken hebt: ‘Ik zou wel willen, maar ik kan er in feite niets aan doen.’

De heer Somers zegt ook altijd dat er nog nooit zoveel middelen naar de Rand en de lokale besturen zijn gegaan. Dat kan allemaal goed zijn, maar dat men er dan ook meteen bij vertelt hoeveel daarvan er naar de centrumsteden gaat en hoeveel daarvan er naar die gemeenten gaat die dan weliswaar geen stad zijn, maar die wel meer grootstedelijke kenmerken vertonen dan de centrumsteden. Het BRIO-onderzoek heeft daar inderdaad een heel duidelijk beeld van gegeven.

Collega Dochy heeft vorig jaar trouwens, onder andere in het kader van de financieringsstromen via het Gemeentefonds naar de lokale besturen, prachtig werk geleverd, waarbij hij haarfijn aantoonde dat, rekening houdende met de verschillende financieringsstromen inzake open ruimte, inzake responsabiliseringsbijdrage, inzake grootstedelijke problematiek, inzake Plattelandsfonds enzovoort, de gemeenten van de Vlaamse Rand tot de meest bekaaide regio's van het Vlaamse Gewest behoren. Als je alle financieringsstromen samentelde die collega Dochy daar ter tafel had gelegd, en dat was zeer exhaustief, bleek daaruit dat een gemeente in de Vlaamse Rand per inwoner gemiddeld 258 euro krijgt. In Mechelen – en het is jammer dat de titelvoerende burgemeester hier niet is – is dat 682 euro. In Antwerpen is dat het zevenvoud, namelijk 1740 euro, en dat, nogmaals, ondanks een gunstigere toestand op het vlak van anderstaligen, welzijn, immigratie, veiligheid, aangifte, lage inkomens enzovoort.

Het gaat dus ten eerste echt om een aantoonbare onrechtvaardigheid op basis van objectieve parameters. Ten tweede gaat het om het eenvoudige feit dat men zijn kerntaken op het vlak van veiligheid, mobiliteit en in feite alles wat persoonsgebonden is, simpelweg niet meer kan volbrengen omdat de middelen ontoereikend zijn.

Minister, wij beseffen allemaal dat het wijzigen van die financieringsstromen naar de steden en gemeenten op tegenstand gaat botsen. U hebt ooit gezegd dat dat het openen van de doos van Pandora is. Maar dat mag natuurlijk geen reden zijn om gewoon in de status quo te berusten. Dat mag geen reden zijn om niets te doen door eigenlijk een flagrant onrechtvaardige situatie te behouden. Of vergis ik mij? Ik verneem het graag.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik had de vraag inderdaad aan minister Somers kunnen stellen maar, collega's, hij is eigenlijk wel al in actie geschoten. Hij is gestart met een grootschalige studie omtrent het Gemeentefonds, om de huidige parameters van het Gemeentefonds te gaan herbekeken. Dat is voor mij een belangrijk feit, en ik denk dat we hem daarin zeker en vast moeten ondersteunen. Het is vanuit het Toekomstforum – de Halle-Vilvoorde burgemeesters – dan ook belangrijk dat er binnen die studie onmiddellijk rekening wordt gehouden met de uitdagingen die wij in onze regio kennen. Die uitdagingen zijn enorm groot, dat hebben we hier voldoende geschetst, maar per slot van rekening is het toch nog altijd het Gemeentefonds dat de hoofdbrok vormt van de lokale financiering.

Als we de filosofie van de verdeling van het Gemeentefonds bestuderen, dan zien we dat wij benadeeld zijn doordat we onderverdeeld zijn in kleine gemeenten. We zijn benadeeld per capita, per inwoner, om de problemen aan te pakken, vergeleken met een grotere gemeente met een gelijkaardige problematiek. Dus,

nogmaals: ik zou graag hebben dat alle steun wordt gegeven aan deze studie die de Vlaamse Regering besteld heeft. Ik hoop dat er inderdaad met een nieuwe blik naar de verdeling van de middelen gekeken kan worden.

Deze week las ik nog op knack.be, naar aanleiding van fusies van gemeenten, dat professor Matthijs zei dat als men kijkt naar de bedragen die gemeenten per inwoner krijgen van het Gemeentefonds, men enorme verschillen ziet tussen de kleinere, middelgrote en grotere gemeenten en steden. Men kan zich de vraag stellen waarom die verschillen zo groot moeten zijn. Dit geeft aan dat kleinere en middelgrote gemeenten zwaar benadeeld worden. Ook professor De Rynck, die opdracht gekregen heeft voor de studie, om de minister te assisteren, haalt ook aan dat er nu eigenlijk een willekeurige verdeling is vastgelegd vanuit het Gemeentefonds.

In mijn vraag aan minister Somers had ik het graag gehad over een specifieke problematiek die wij in onze regio hebben, en dat zijn de facilitatengemeenten. De gemeentegrenzen van die facilitatengemeenten zijn als het ware gebetonneerd met allerlei grendelwetten. Dat zorgt ervoor dat op verschillende plaatsen in onze regio de meest logische fusies niet kunnen doorgaan, alhoewel ze de slagkracht van de nieuwe gemeentes zouden kunnen verhogen. Ik denk daarbij aan een fusie tussen bijvoorbeeld Wemmel en buurgemeenten, die volgens mij niet zo'n gek gedacht zou zijn. We hebben daar een Vlaamse burgemeester aan het hoofd. Ook daarover had ik graag gevraagd, minister, of u daar iets voor kunt doen, zodat we die rem daar kunnen afdoen, zodat dat specifieke regime op de schop kan.

Los daarvan, minister, heb ik geluisterd naar uw uitvoerig antwoord. Ik wil onder geen beding de inspanningen geringschatten die vanuit de Vlaamse Regering gebeuren voor de Vlaamse Rand, en breder, voor Halle-Vilvoorde. Het is inderdaad ongezien welke budgettaire inspanning er vanuit deze regering naar de regio gaat, maar het Randfonds heeft een andere finaliteit dan het Gemeentefonds, collega's. Het Randfonds is een Vlaams fonds. Het zijn voor mij twee aparte dingen. Ik kan u alleen maar aanmoedigen, minister, om vanuit uw rol als minister bevoegd voor de Vlaamse Rand, op die manier te blijven verder werken, en met veel passie die problematieken op de agenda te blijven zetten. Ik denk dat we niet mogen onderschatten wat de projecten die al gerealiseerd zijn met dit Randfonds hebben teweeggebracht in onze regio, en welke hefboomeffecten dit heeft. Het is duidelijk zichtbaar op het terrein dat we daarmee de Rand Vlaams en groen kunnen houden. Alle lof, minister, en alle steun om dat beleid verder te zetten. Maar ik vraag toch ook graag aandacht – zeker naar de minister die bevoegd is voor het Gemeentefonds – voor die rare verdeling van het Gemeentefonds, waardoor onze regio zich eigenlijk benadeeld voelt.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Ik sluit mij namens de Groenfractie graag aan bij de vraag van collega Segers en de andere collega's. Ik denk dat al uitvoerig toegelicht is waarom de vraag van de burgemeesters, om de Vlaamse Rand breder te erkennen als centrumregio, terecht is. En eigenlijk, minister, hoor ik u vandaag tussen de lijnen zeggen dat u die vraag zelf ook terecht vindt en dat u ons oproept om u daarin te steunen, of om de Vlaamse Regering te bewegen om daar stappen in te zetten. Dat vind ik een beetje een vreemde gang van zaken. Ik ben het eens met collega De Coninck dat wij ook minister Somers hierover moeten bevragen, maar ik vraag me af wie dan de mensen zijn die we nog moeten overtuigen van deze oefening? Hier in deze commissie is iedereen het ermee eens. Welke mensen in uw partij moeten er bijvoorbeeld nog van overtuigd worden?

En dit is misschien mijn belangrijkste vraag: u bent viceminister-president van deze regering vanuit de Vlaamse Rand, hoe kunnen we erop rekenen dat u dit

debat binnen de regering zult blijven voeren? U weet immers even goed als ik dat uw macht als viceminister-president toch wel enigszins groter is dan die van bijvoorbeeld collega Segers en mezelf, vanuit de oppositie.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik bevroed onmiskenbaar een gezamenlijke doelstelling, namelijk extra middelen voor de Vlaamse Rand en bij uitbreiding voor Halle-Vilvoorde, we discussiëren alleen over de weg ernaartoe. We discussiëren niet over het doel, wel over de beste middelen die moeten worden ingezet en de beste weg om dat doel te bereiken. Ik heb er zelf alvast mee voor kunnen zorgen dat we inderdaad een extra van 113 miljoen euro hebben kunnen voorzien. Mijnheer Slootmans, dat is tastbaar, dat is al binnen.

Er wordt al tien jaar gepleit voor de erkenning als centrumregio en er is nog altijd geen vooruitgang. Opnieuw, ik steun het pleidooi, maar het is niet de gemakkelijkste weg, omdat de hele financiering, van alle steden en gemeenten, allemaal, dan moet worden herzien. Dan komen wij inderdaad onze partijgenoten tegen, zo simpel is dat. Daarom zeg ik: dat is een vogel in de lucht, maar ik heb liever de concrete, tastbare euro's die ik via andere wegen kan binnenhalen, en daar zitten we al aan 113 miljoen euro. In afwachting van die andere piste met betrekking tot een erkenning als centrumregio, zal ik altijd zo veel als mogelijk blijven doen om concrete euro's en middelen uit de brand te slepen voor de Vlaamse Rand en Halle-Vilvoorde. Dat zijn immers concrete euro's in de hand en niet in de lucht.

Ten tweede, wat de vraag rond de faciliteitenregeling betreft, kijk ik natuurlijk naar het federale niveau en naar het gewicht dat in de schaal kan worden gelegd door collega Bex en mevrouw Segers, om daar het statuut van de faciliteitengemeenten ietwat te herzien. Dat lijkt me ook een makkie te zullen worden, gelet op de eensgezindheid die daaromtrent bestaat.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Het is alleszins een goede zaak dat minister Somers het plan heeft opgevat om een onderzoek en een evaluatie van de parameters van het Gemeentefonds te doen, met het oog op en eventuele bijsturing naar meer gelijk-making. Uit onderzoek van collega Dochy, waar collega Slootmans naar verwees, blijkt dat er een gigantisch verschil is tussen wat er per capita uit het Gemeentefonds stroomt naar bijvoorbeeld de kleine gemeenten versus de steden, en zeker de Rand. De flagrante verschillen tussen de uitdagingen op het vlak van bevolking, taal, wonen en onderwijs in Vlaanderen zijn echter groot en staan dus in schril contrast met de middelen waar wij op kunnen rekenen.

U hebt gezegd dat die 113 miljoen euro tastbaar is, maar de 35 burgemeesters hebben ook gezegd dat het Randfonds en het Plan Samenleven van minister Somers ten eerste maar een druppel op een hete plaat zijn. Het gaat immers maar naar 8 van de 35 gemeenten. Ten tweede is het vooral ook geen duurzame oplossing. Als ik nu hoor dat we op alle banken zeggen dat we heel goede argumenten hebben om te streven naar de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio, moeten we daar gewoon met z'n allen aan werken. Ik kijk alvast heel erg uit naar wat de analyse van de parameters van het Gemeentefonds zal opleveren.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): De heer Bex heeft het daarjuist heel mooi geformuleerd: eigenlijk zijn we het er allemaal over eens maar toch slagen we er niet in om er iets aan te doen. Dat is bijzonder frustrerend. Ik weet niet of het een slip of the tongue was, maar ik leer uit het antwoord van de minister dat het effectief zo is dat men, als men die doos van het Gemeentefonds opent, botst op

partijgenoten. Er zijn dus partijgenoten die zich verzetten tegen het rechtzetten van een onrechtvaardige situatie. Ik vind dat eigenlijk hallucinant, zeer veelzeggend en bijzonder cynisch. Ik kan alleen maar zeggen dat, als de stiefmoederlijke behandeling van de brede Vlaamse Rand aanhoudt op de manier van vandaag, we daar hoe langer hoe meer rotte vruchten van zullen plukken, zowel op het vlak van veiligheid als op het vlak van onderwijs en op het vlak van alle aspecten van welzijn. Op dat vlak kennen we vandaag trouwens al enorme achterstanden – dat is misschien nog niet genoeg benadrukt. Minister, ik mag toch hopen dat dat niet uw ministeriële nalatenschap is. Het is een cliché, maar het is echt vijf over twaalf.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Collega's, het verheugt mij hier vandaag zoveel consensus vast te stellen omtrent dit thema van de erkenning als centrumregio en dat iedereen, van links tot rechts, het er eigenlijk over eens is dat er een anomalie zit in de huidige verdeling van de middelen van het Gemeentefonds. Als we daarbij in rekening brengen dat de minister reeds gestart is met een studie en zich laat bijstaan door professoren en experts, stemt me dat hoopvol voor de toekomst. Het stemt mij ook hoopvol dat deze problematiek zal worden meegenomen bij de vorming van een volgende Vlaamse Regering.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.